

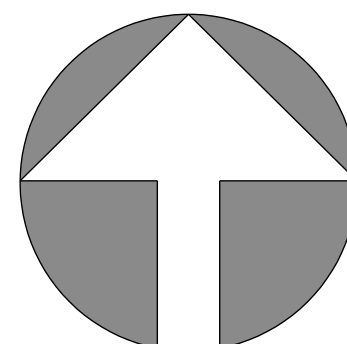

bestaande situatie

gewijzigde situatie

Kadastrale gemeente OOSTERZEE
Sectie B
Perceel 4316

Project : nieuwbouw woningen
Locatie : Echtenerbrug
Betreft : bestektekening situatie

Opdrachtgever :

Lyaemer Wonen
Postbus 21
8530 AA LEMMER

Lyaemer Wonen

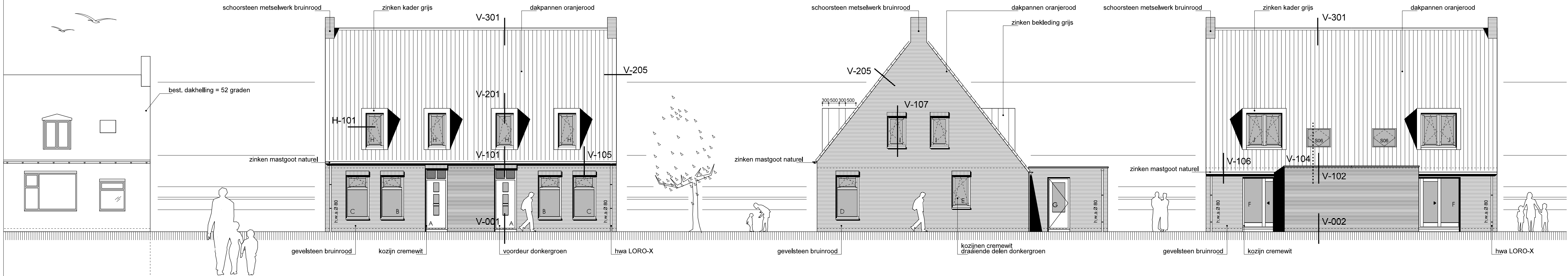
Skuniadyk 12
8574 TR Bakhuizen
Postbus 5
8574 ZP Bakhuizen

T : 0514 - 581 445
F : 0514 - 581 788
E : info@zijlstra-architecten.nl
W : zijlstra-architecten.nl

CAD TEKENING :
GEEN HANDMATIGE WIJZIGINGEN TOEGESTAAN

Gewijzigd :
Gewijzigd :
Gewijzigd : 14-03-2013
Gewijzigd : 07-03-2013
Schaal : 1:500
Datum : 28-02-2013
Tek. nr. :

9851-B-00-1

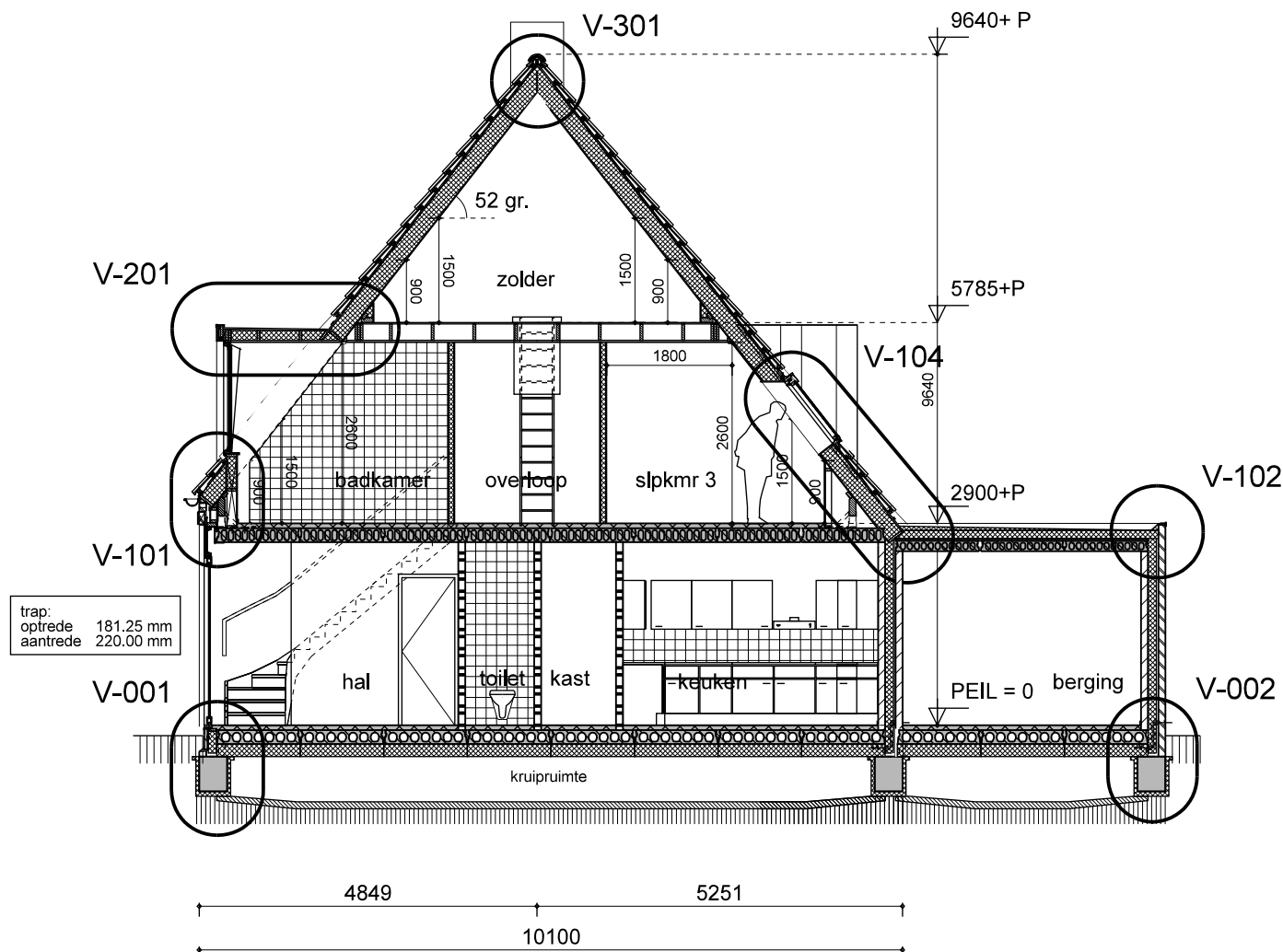
straatgevel

rechter zijgevel
(linker zijgevel = gespiegeld)

achtergevel

kleuren- en materialenstaat :

omschrijving	materiaal	kleur
gevels / schoorstenen	metserwerk	bruinrood
voegwerk	cement	donkergrijs
rollagen metselwerk boven kozijnen	metserwerk	bruinrood
omkadering dakkapellen	zink	natuurlijk verzinkt
bekleding zijwanden dakkapellen	zink	natuurlijk verzinkt
dakbedekking platte daken	EPDM rubber	antraciet
dakbedekking hellende daken	dakpannen	oranjerood
hemelwaterafvoeren	LORO-X	natuurlijk verzinkt
goten tbv schuindak	zink	natuurlijk verzinkt
kozijnen	kunststof	cremewit
ramen	kunststof	donkergroen
deuren	kunststof	donkergroen
vulling kozijnen/ramen/deuren	dubbele beglazing	doorzichtig

doorsnede AA

renvooi materialen:

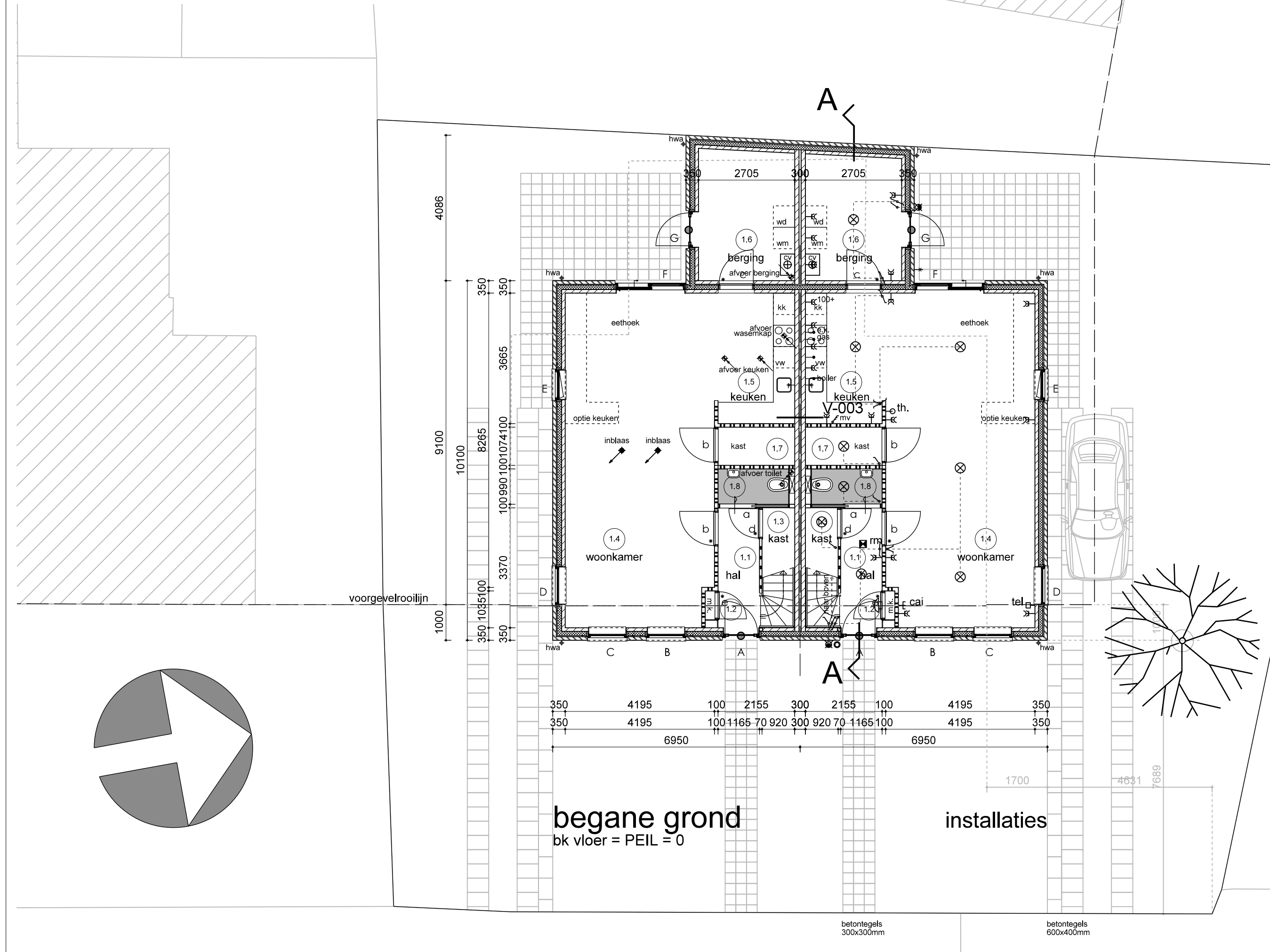
- houtskeletwand met isolatie en schoonmetselwerk buitenblad
- spouwmuur met isolatie in de spouw en schoonmetselwerk buitenblad
- houtskeletwand met isolatie en zinken bekleding (felswerk)
- kalkzandsteen dik 100 mm / 120 mm
- lichte scheidingwand (cellenbetonwand)
- houtskelet binnenwand
- kunststof buitenkozijn met codering
- stalen binnendeurskozijn met bovenlicht
- sanitaire ruimte voorzien van tegelvloer

renvooi vertreknr:

1.1	hal	2.1	overloop
1.2	meterkast	2.2	slaapkamer 1
1.3	kast	2.3	slaapkamer 2
1.4	woonkamer	2.4	slaapkamer 3
1.5	keuken	2.5	badkamer
1.6	berging	3.1	zolder
1.7	kast		
1.8	toilet		

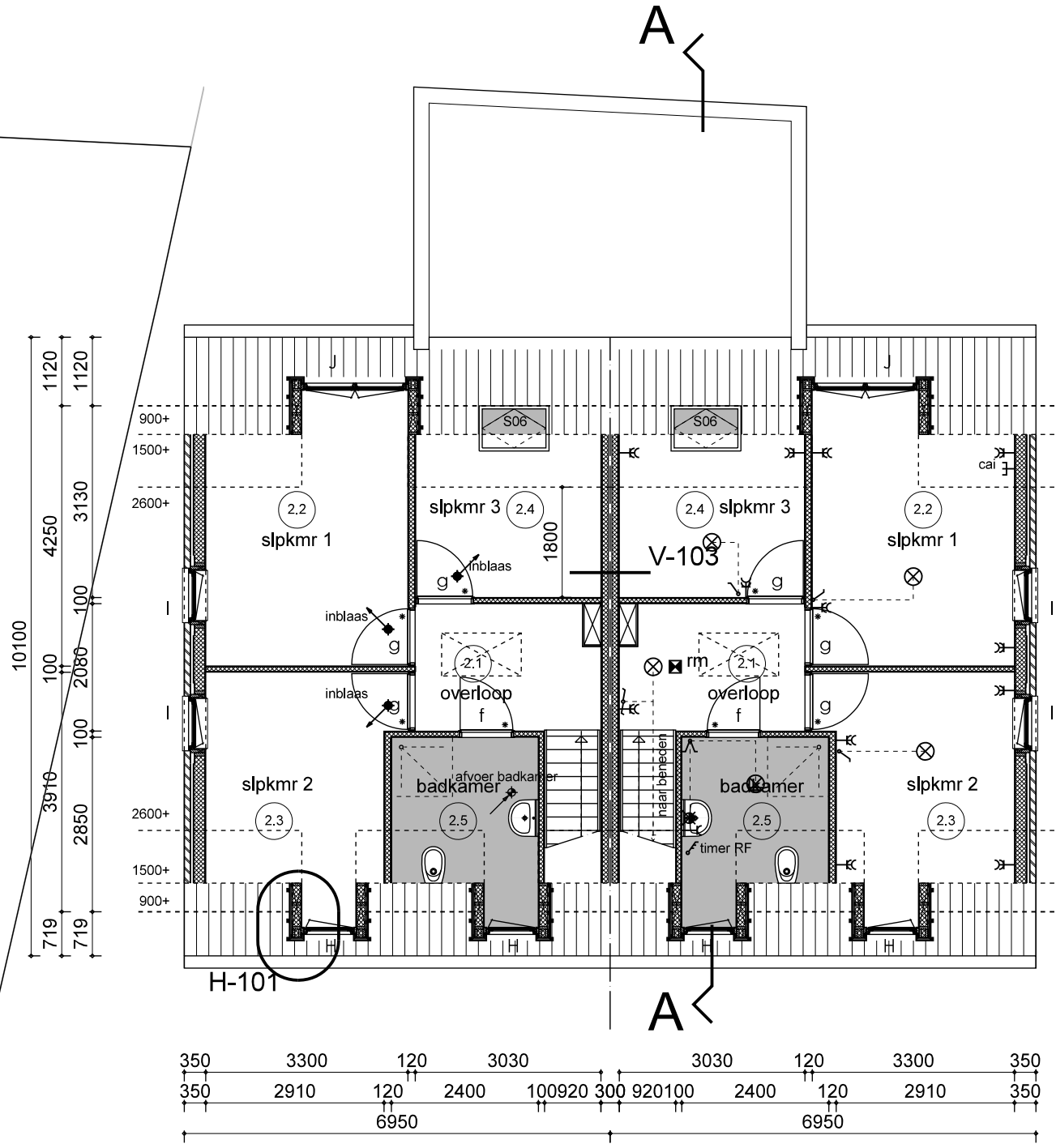
renvooi installaties:

- 1-polige schakelaar
- serieschakelaar
- trekschakelaar
- wisselschakelaar
- enkele wandcontactdoos geaard
- dubbele wandcontactdoos geaard
- aansluitdoos PTT, 250mm +P
- aansluitdoos CAI, 250mm +P
- aansluitdoos thermostaat
- loze leiding
- gasleiding
- aansluitdoos kookleiding
- aansluitdoos boiler (loos)
- aansluitdoos vaatwasser (loos)
- plafondlichtpunt, idem waterdicht
- wandlichtpunt, idem waterdicht
- deurbel
- bel
- koelkast
- wasmachine
- wasdroger
- vaatwasser
- centrale verwarmingsketel
- rookmelder
- hoofdbediening wtw
- tijdgestuurde schakelaar wtw
- standleiding mech. ventilatie
- afvoerpunt
- inblaaspunt
- warmterugwin-unit
- buitenkraan (optioneel)
- afvoer hemelwater

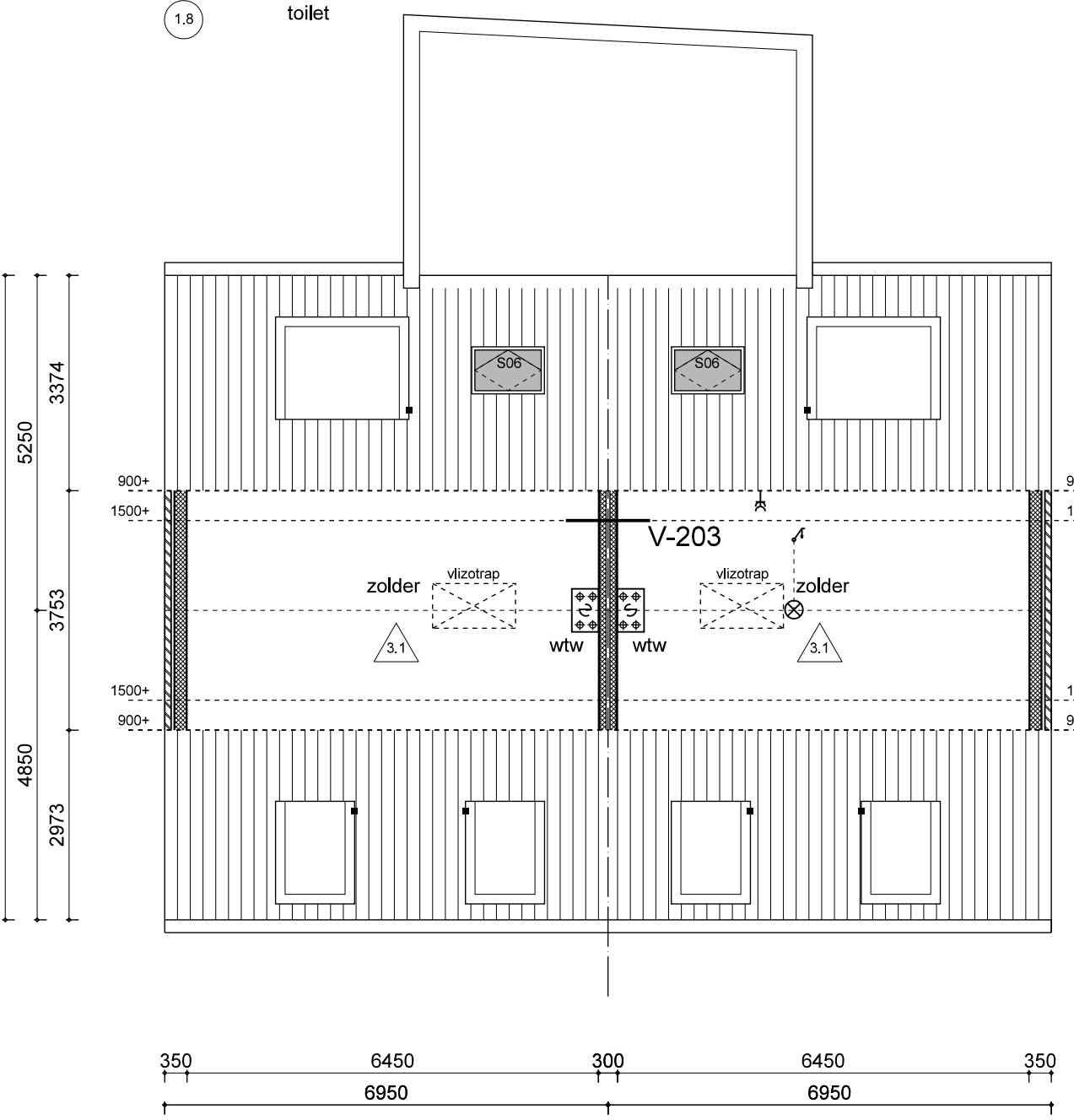
begane grond
bk vloer = PEIL = 0

installaties

verdieping
bk vloer = 2900+ PEIL

installaties

zolder
bk vloer = 5785+ PEIL

installaties

Project :
nieuwbouw woningen
Locatie : Echtenerbrug
Betreft : plattegronden / gevels / doorsnede

Opdrachtgever :
Lyaemer Wonen
Postbus 21
8530 AA LEMMER

Lyaemer Wonen

Skuniadyk 12
8574 TR Bakhuizen
Postbus 5
8574 ZP Bakhuizen

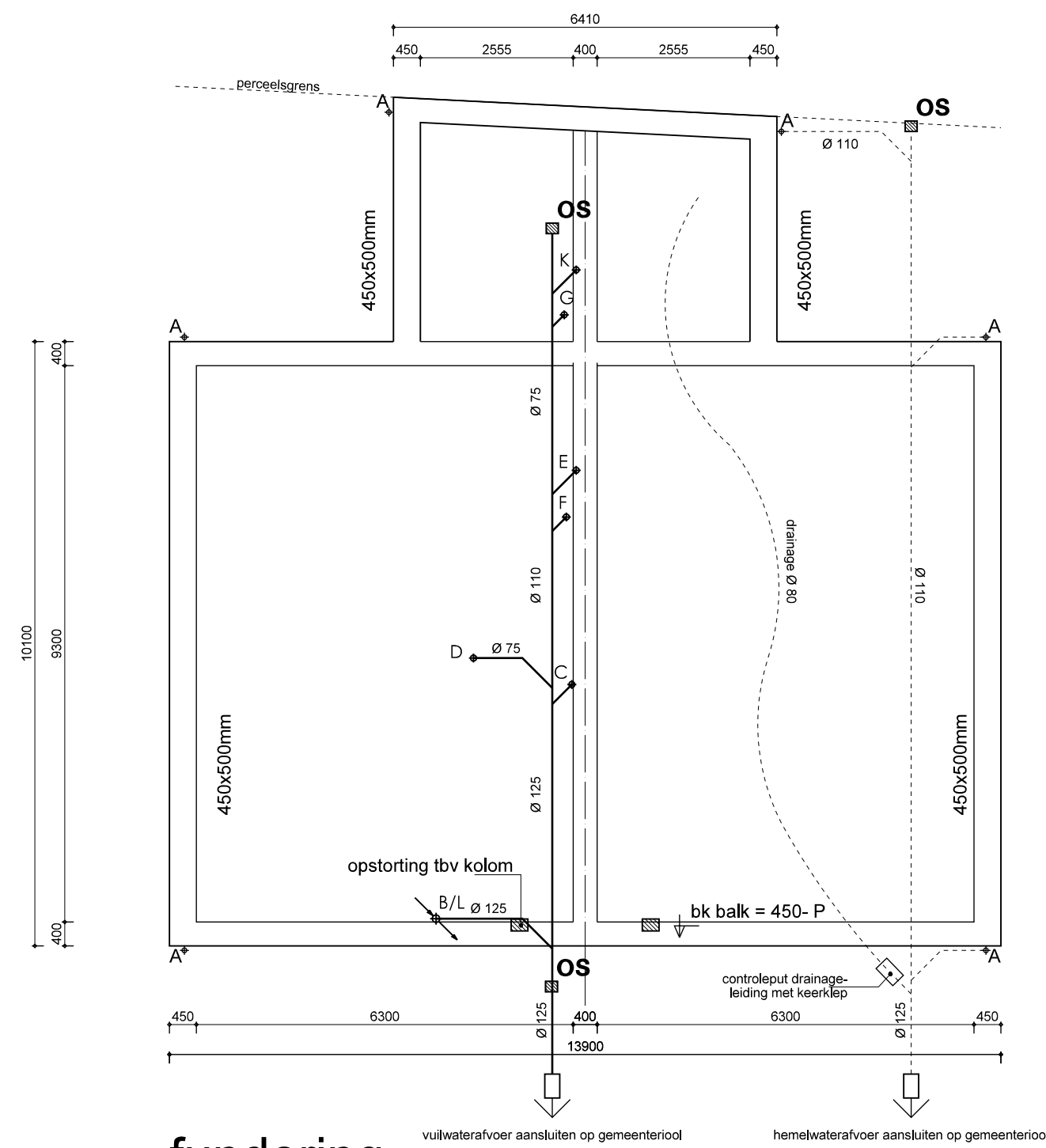
T : 0514 - 581 445
F : 0514 - 581 788
E : info@zijlstra-architecten.nl
W : zijlstra-architecten.nl

CAD TEKENING
GEEN HANDMATIGE WIJZIGINGEN TOEGESTAAN

Gewijzigd :
Gewijzigd :
Gewijzigd : 14-03-2013
Gewijzigd : 07-03-2013
Schaal : 1:100
Datum : 28-02-2013
Tek. nr. :

9851-B-01-1

AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN

renvooi riolering

de riolering samen te stellen van buizen en hulpstukken volgens komo-keur met een wanddikte van 3,2 mm, afschot grondleidingen 5 mm/m1

- riolering hemelwaterafvoer
- drainageleiding rond 80mm binnendiameter in grindbed
- riolering vuilwaterafvoer
- kunststof controleput

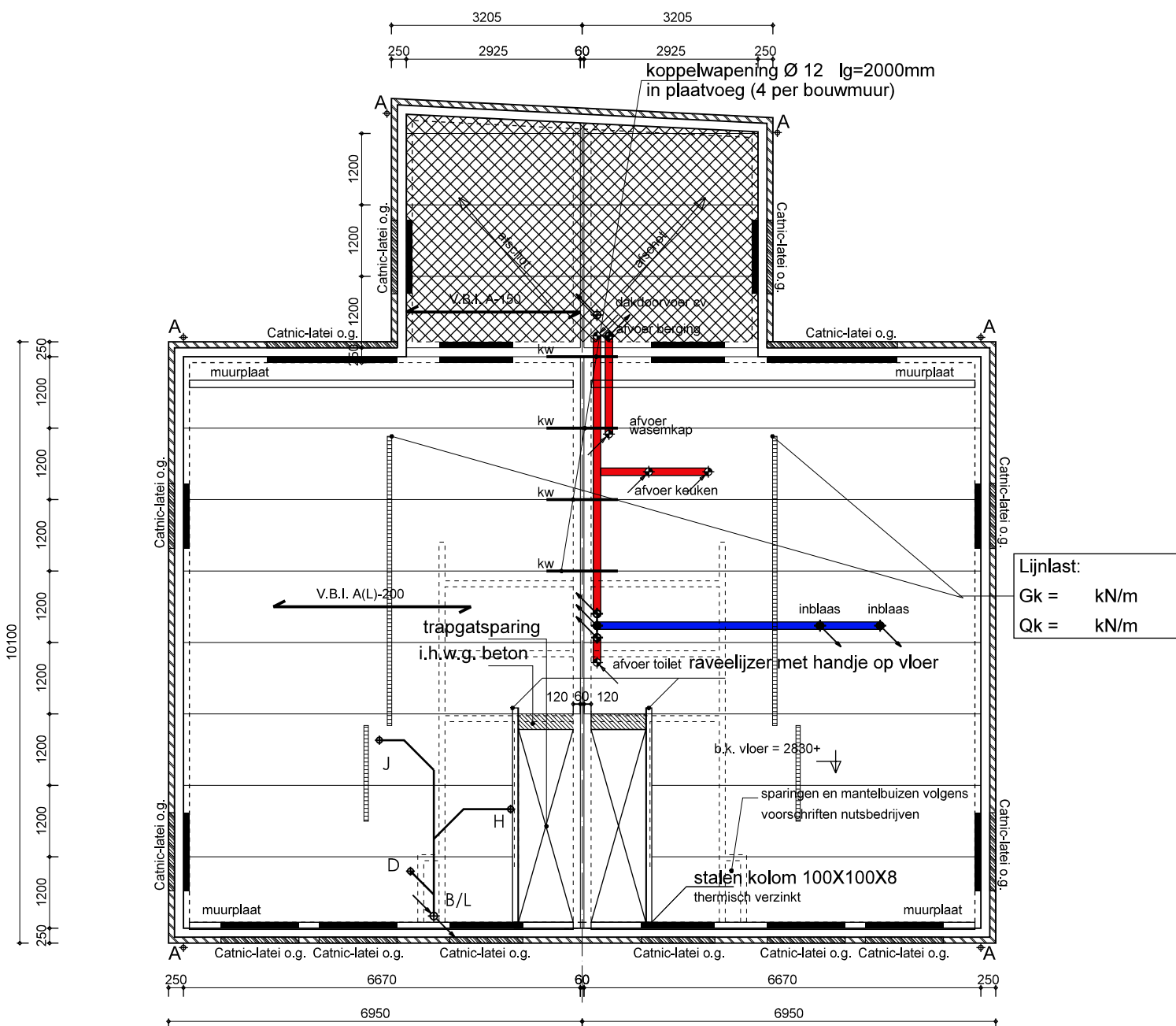
OS

ontstoppingsstuk met schroefdeksel

- A afvoer hemelwater Ø 100 mm
- B afvoer standleiding Ø 110 mm
- C afvoer toilet Ø 110 mm
- D afvoer fontein Ø 50 mm
- E afvoer vaatwasser (loos) rond 50 mm
- F afvoer aanrecht rond 50 mm
- G afvoer cv-ketel Ø 50 mm
- H afvoer wastafel Ø 50 mm
- J afvoer douche Ø 50 mm
- K afvoer wasmachine rond 50 mm
- L beluchting riolering Ø 75 mm

fundering

- balkafmetingen : 400x500 mm,
- tenzij anders aangegeven
- sterkteklasse : C20/25
- staalsoort : B500 A/B
- +/- 95 kg/m3

1e verdiepvingsvloer

- vloer : Opbouw verdiepvingsvloer:
- zandcementdekvloer dik 70mm
- waarin opgenomen vloerverwarming;
- VBI AL-200 dik 200mm
- plattendak: Opbouw plat dak berging:
- (Rc = 5,0 m2 K / W)
- EPDM rubber dakbedekking
- afschot isolatie (min. 16mm per m1)
- zandcementdekvloer 30mm
- kanaalplaatvloer VBI A-150 dik 150mm
- contour bovenliggende dragende wanden
- aanstorting van i.h.w.g. beton
- vloersparing
- spanrichting vloer
- latei staal
- latei beton

- A hemelwaterafvoer Ø 110 mm
- B afvoer standleiding Ø 110 mm
- C afvoer toilet Ø 110 mm
- H afvoer wastafel Ø 50 mm
- J afvoer douche Ø 50 mm
- L beluchting riolering Ø 75 mm

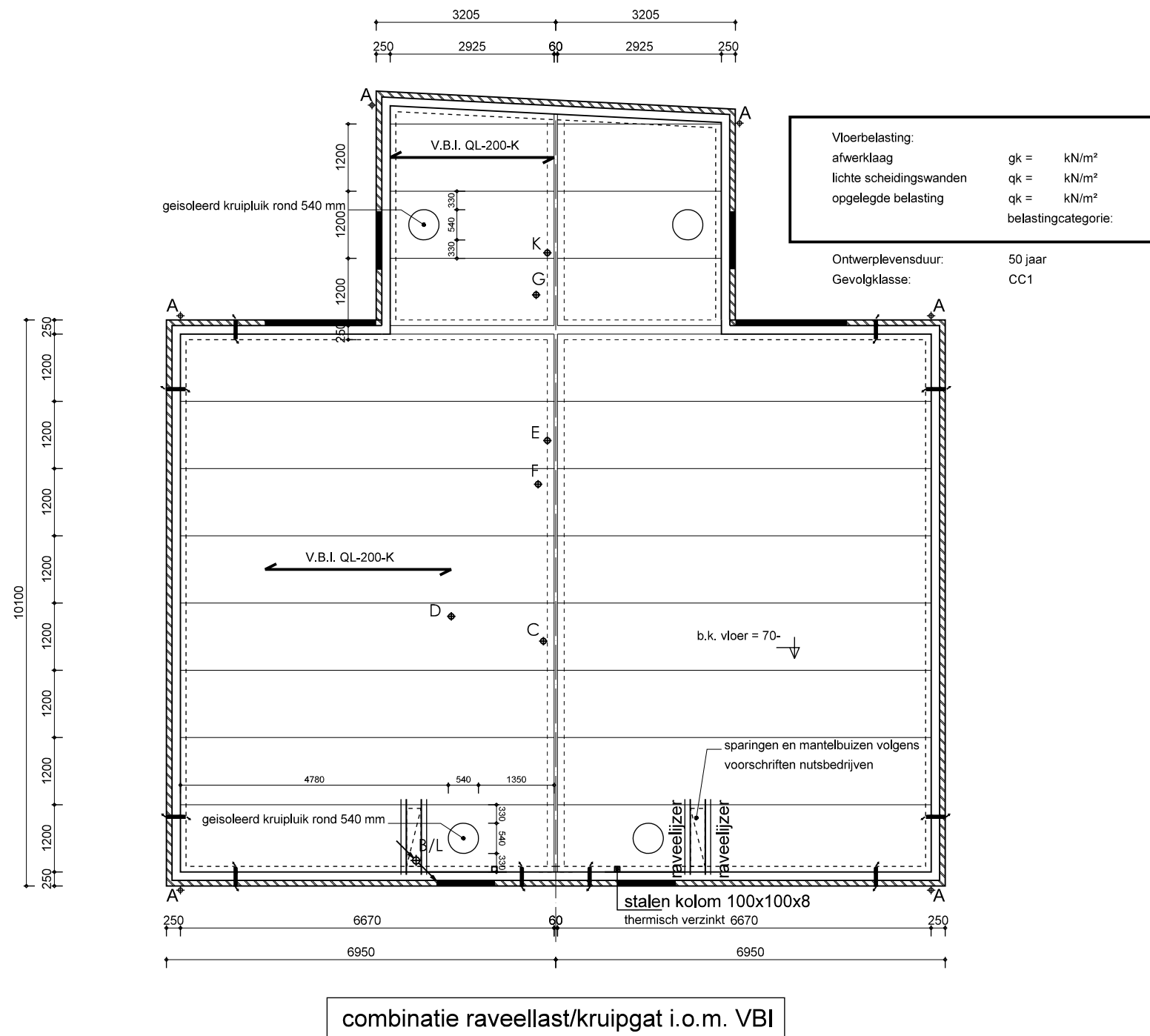
kw koppelpapening Ø 12 lg=2000mm
4 per bouwmuur

- standleiding mech. ventilatie
- afvoerpunt
- inblaaspunt
- warmterugwin-unit

zoldervloer

- vloer : Opbouw verdiepvingsvloer:
- balkenrooster 38x235 mm h.o.h. 600 mm
- 19 mm underlayment
- bevestigen met nagels; h.o.h. 500mm (als schijf)

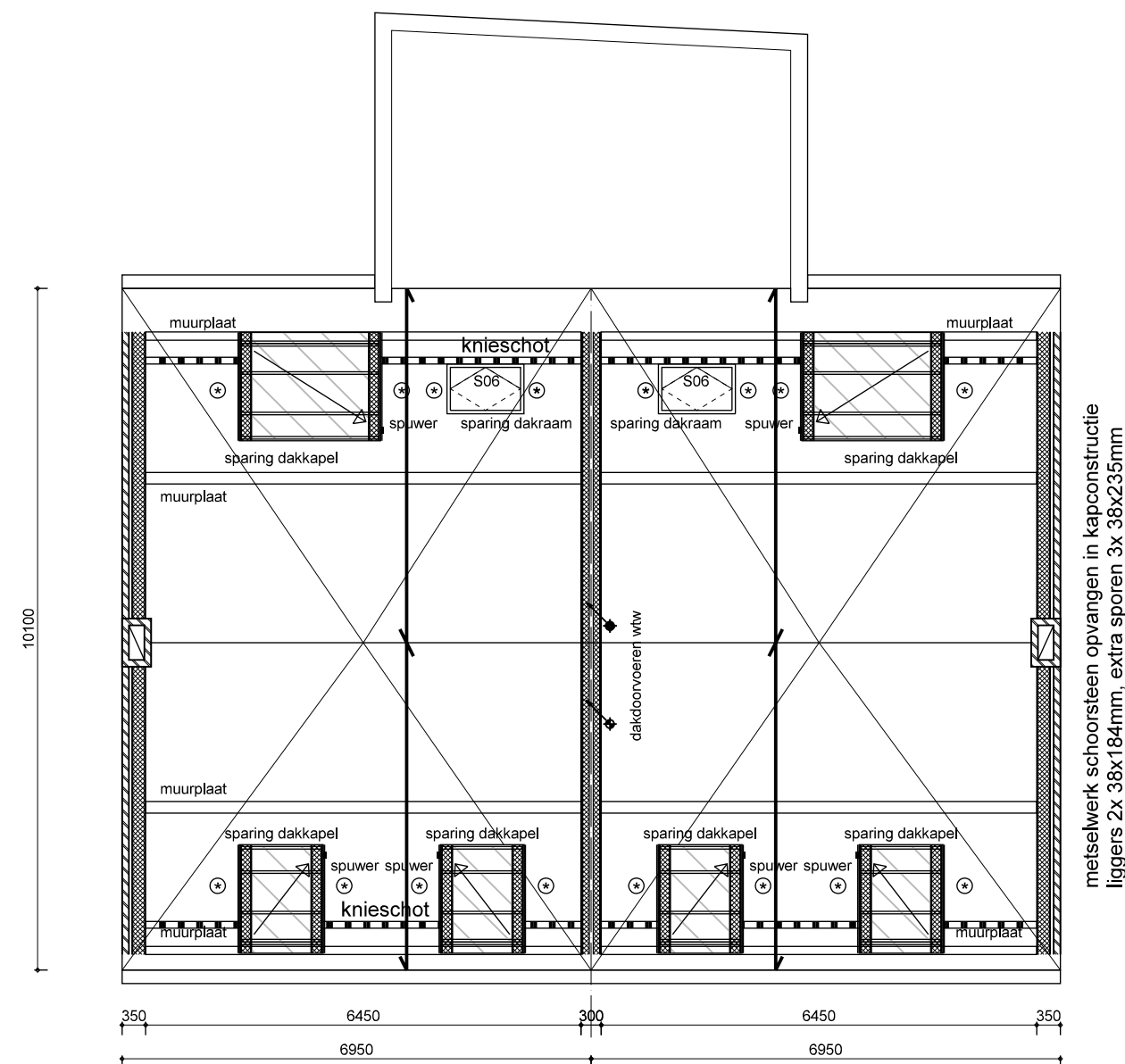
- vloersparing
- spanrichting vloer
- latei staal
- afvoer standleiding Ø 110 mm
- beluchting riolering Ø 75 mm
- standleiding mech. ventilatie
- afvoerpunt
- inblaaspunt
- warmterugwin-unit

begane grondvloer

- woning : Opbouw begane grondvloer:
- (Rc = 5,0 m2 K / W)
- dekvloer dik 70mm
- waarin opgenomen vloerverwarming;
- geïsoleerde kanaalplaatvloer VBI - QL 200K
- vloerventilatiekoker
- aanstorting van i.h.w.g. beton
- vloersparing
- spanrichting vloer
- kantplank

kalkzandsteen normaal (CS12) gelijkjd
gevels 100mm, ankerloze spouwmuur (bouwmuur) 2x 120mm
houtkwaliteit C18

kapplan

- prefab-sporenkap met Rc = 5,0 m2 K / W
- volgens berekening en tekening leverancier
- ter indicatie: sporen 38x235mm, h.o.h. 600mm
- includert:
- knieschotten
- HSB-wanden
- muurplaten
- bevestigingen

- panelen 22x46 l.p.v. muur 60 mm onderbreken
- betonnen dakpannen
- bevestiging conform voorschriften BB en fabrikant

- spanrichting
- extra sporen
- t.p.v. dakraam / dakkapel toepassen

- Opbouw plat dak dakkapel
- (Rc = 4,0 m2 K / W)
- EPDM rubber dakbedekking
- 19mm underlayment
- baklaag 38x140mm h.o.h. 600mm
- waartussen isolatie
- dampremmende folie PE folie 0,2mm
- regelwerk 22x50mm
- 9,5mm gipsplafond

Project : nieuwbouw woningen
Locatie : Echtenerbrug
Betreft : bestektekening constructies en riolering

Opdrachtgever :

Lyaemer Wonen
Postbus 21
8530 AA LEMMER

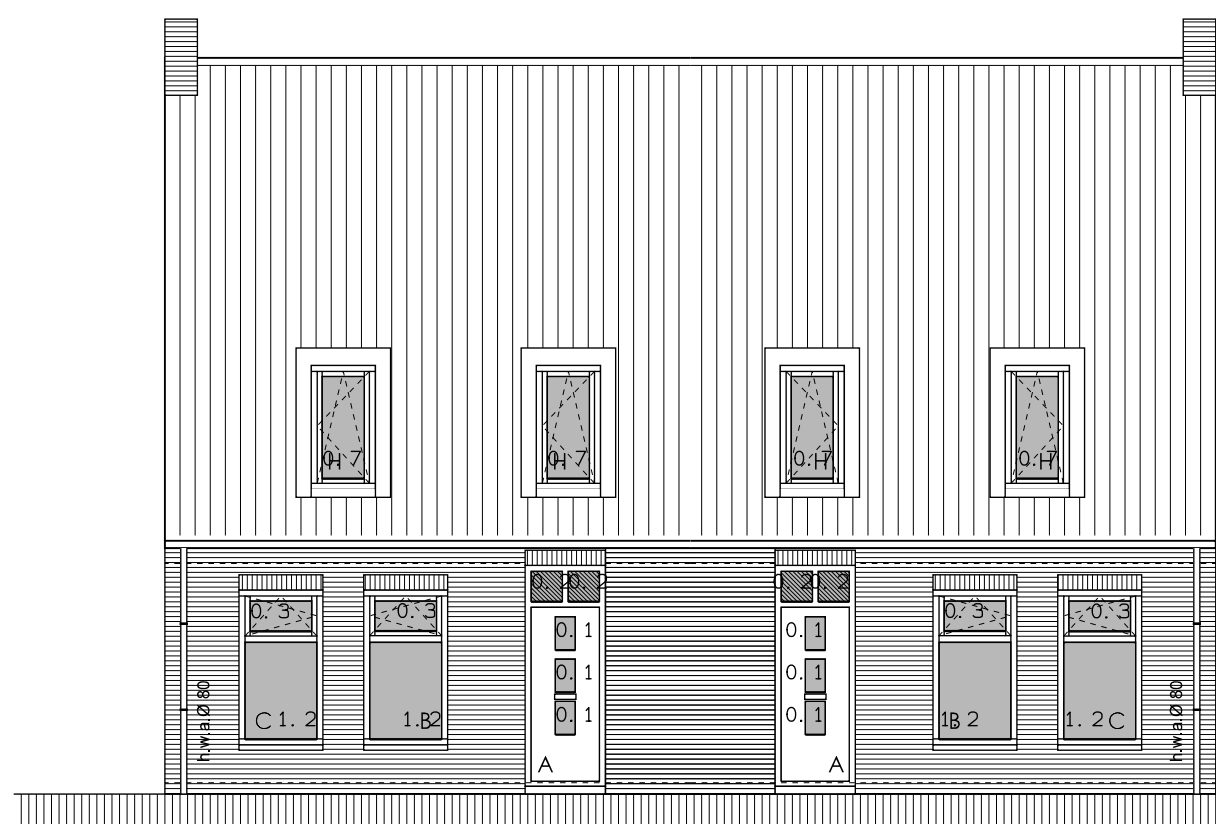
Lyaemer Wonen

Skuniadyk 12
8574 TR Bakhuizen
Postbus 5
8574 ZP Bakhuizen
T : 0514 - 581 445
F : 0514 - 581 788
E : info@zijlstra-architecten.nl
W : zijlstra-architecten.nl

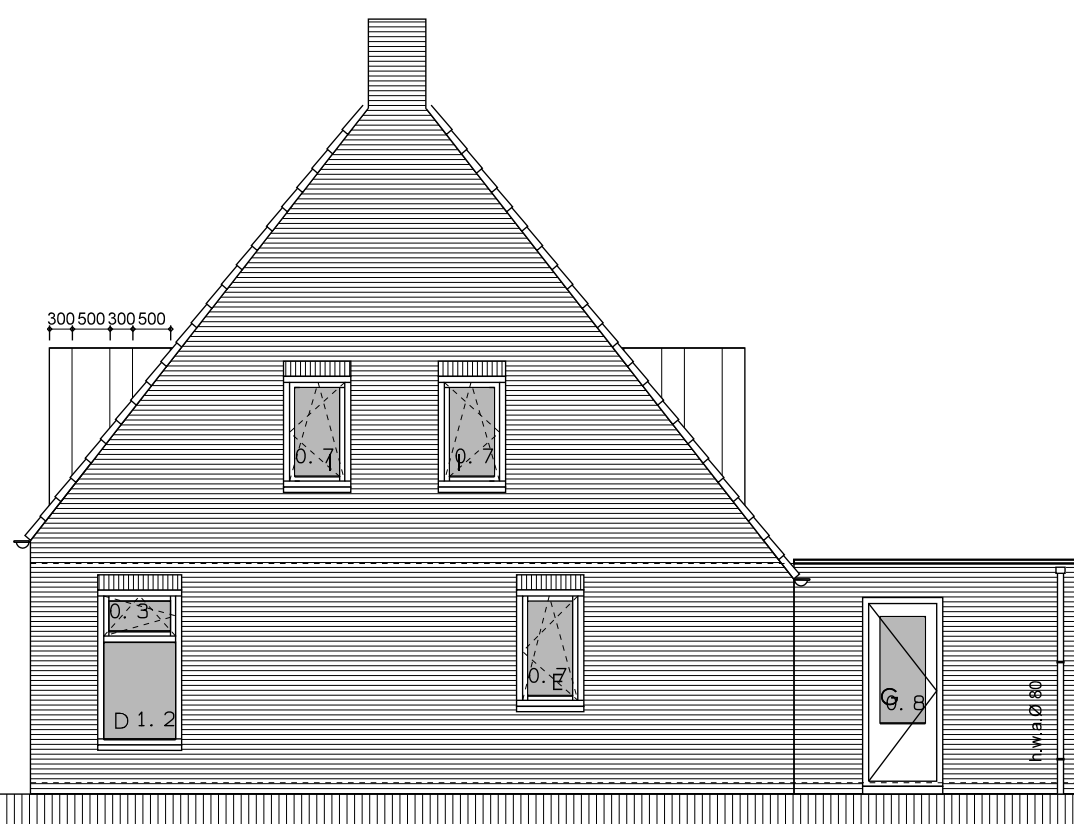
CAD TEKENING:
GEEN HANDMATIGE WIJZIGINGEN TOEGESTAAN

Gewijzigd :
Gewijzigd : 14-03-2013
Gewijzigd : 07-03-2013
Schaal : 1:100
Datum : 28-02-2013
Tek. nr. :

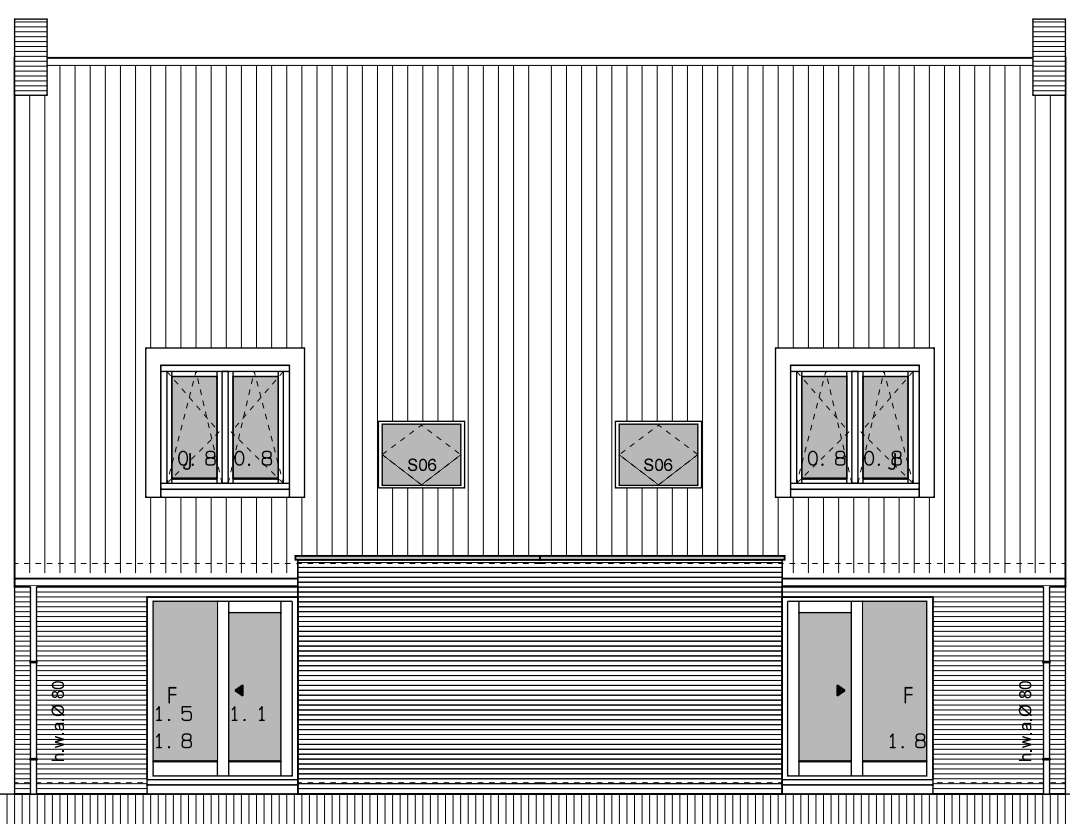
9851-B-02-1

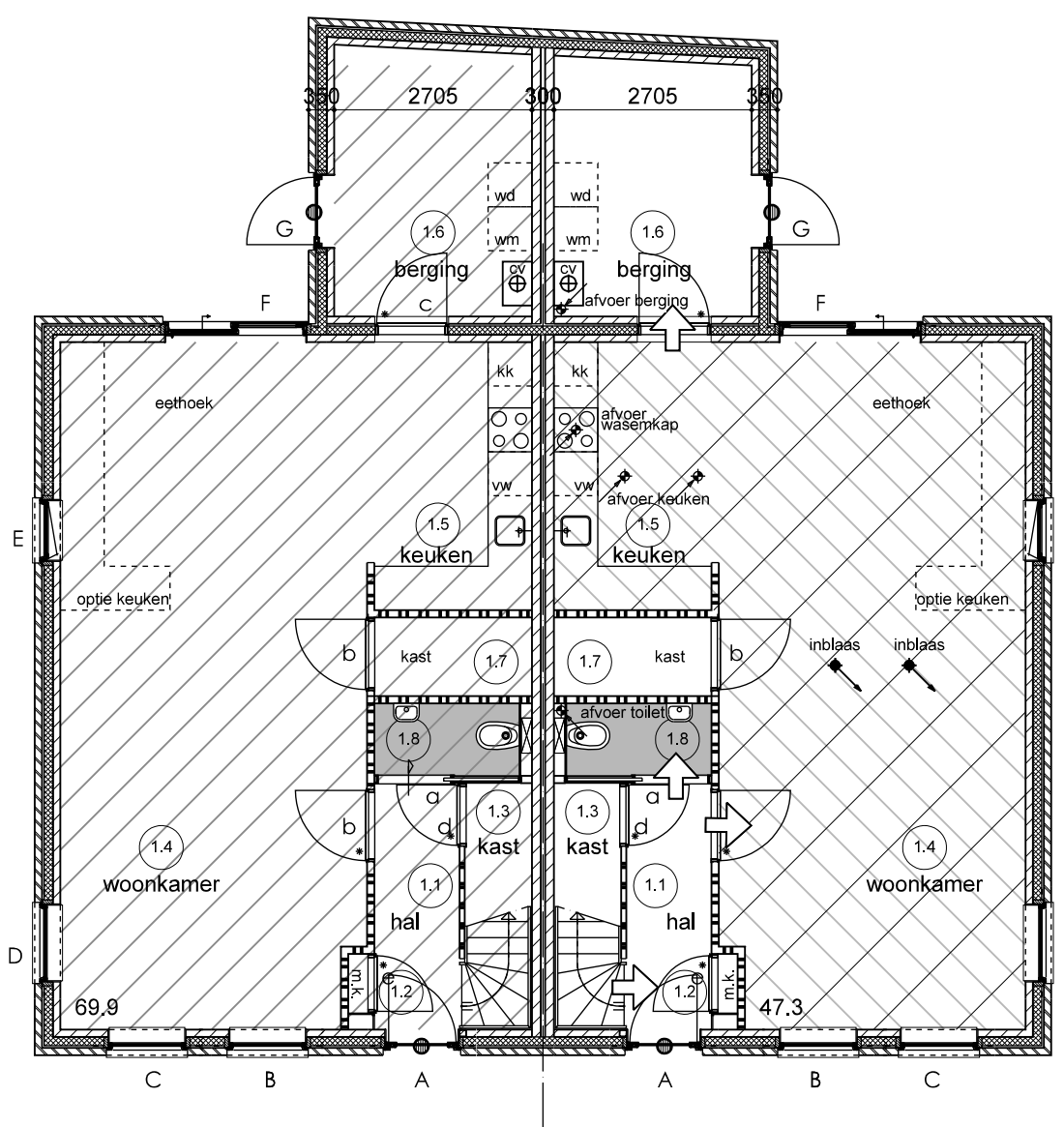
straatgevel

rechter zijgevel
(linker zijgevel = gespiegeld)

achtergevel

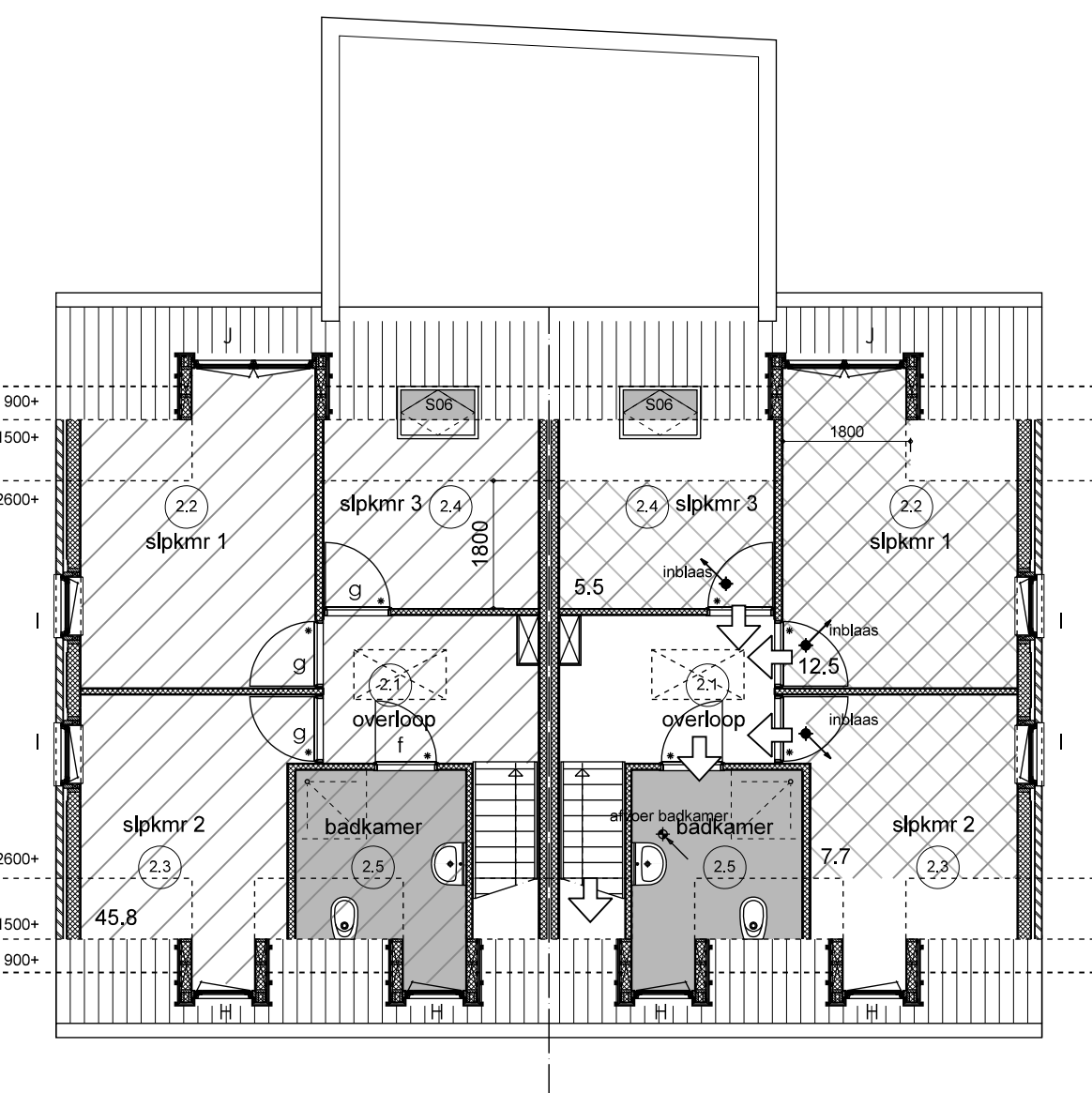

begane grond

gebruiksoppervlakte

verblijfsgebied / verblijfsruimte

Bouwbesluit ruimten		
Gebruiksoppervlakte	69,9 m ²	
Verblijfsgebied	47,3 m ²	
Verblijfsruimte	47,3 m ²	

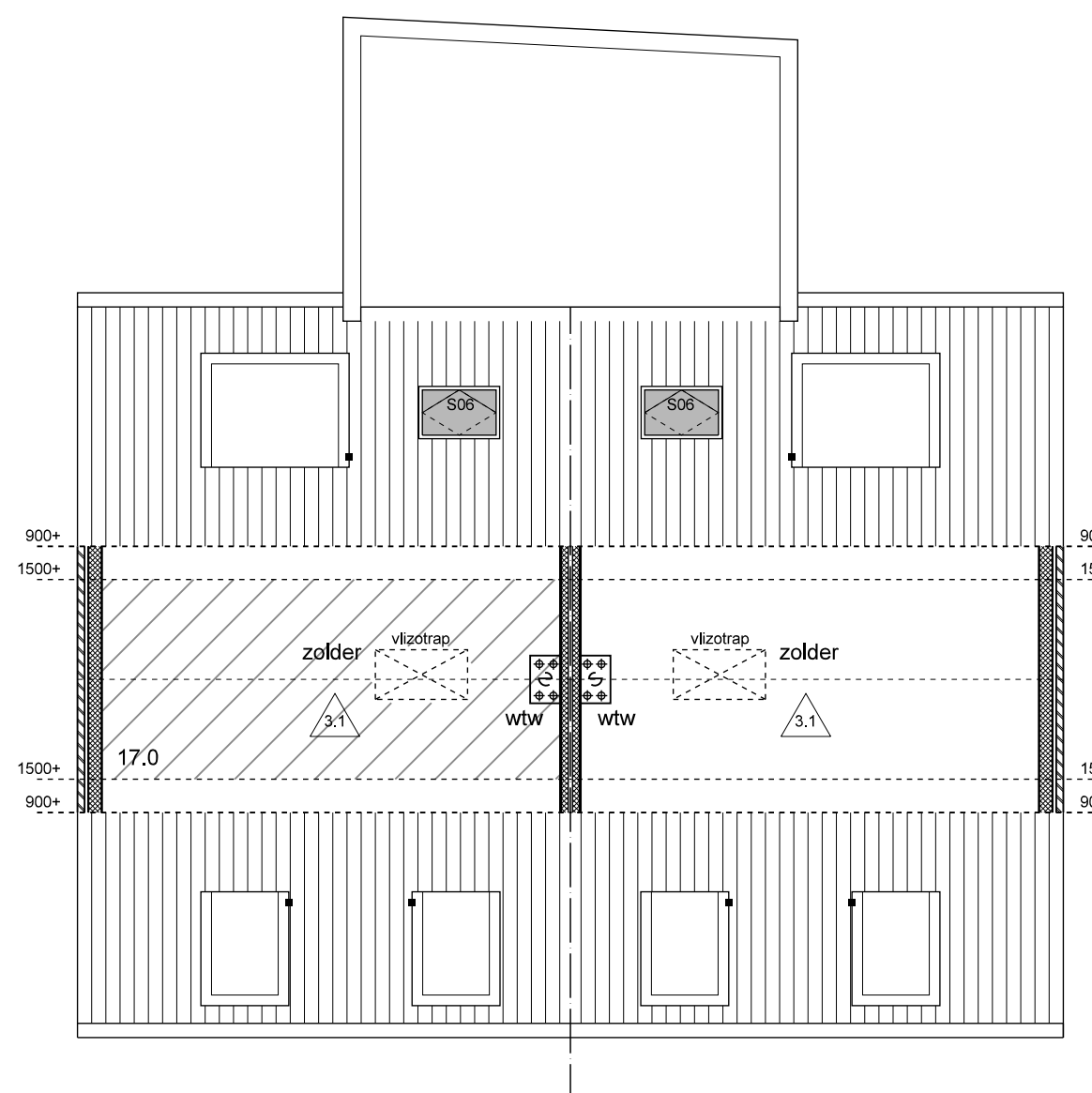

verdieping

gebruiksoppervlakte

verblijfsgebied / verblijfsruimte

Bouwbesluit ruimten		
Gebruiksoppervlakte	45,8 m ²	
Verblijfsgebied	25,7 m ²	
Verblijfsruimte	25,7 m ²	

zolder

gebruiksoppervlakte

verblijfsgebied / verblijfsruimte

Bouwbesluit ruimten		
Gebruiksoppervlakte	17,0 m ²	
Verblijfsgebied	0,0 m ²	
Verblijfsruimte	0,0 m ²	

totaal

gebruiksoppervlakte - verblijfsgebied/verblijfsruimte

Bouwbesluit ruimten		
Gebruiksoppervlakte	132,7 m ²	
Verblijfsgebied	73,0 m ²	
Verblijfsruimte	73,0 m ²	

oppervlakte verblijfsgebied / gebruiksoppervlakte
= 55,0 % > 55 % —> voldoet !

Nadere randvoorwaarden:

- Wiering van vocht t.p.v. de funderingsconstructie geschiedt middels waterkerende folies (bijv. dpc).
- Toepassen van muisdichte vloerconstructies.
- De vloer- en wandafwerking van de sanitaire ruimten zal geschieden met een waterdichte afwerking.
- De vloeren en wanden zullen worden voorzien van keramische vloer- en wandtegels incl. vochtwerende voegulling.
- Om tegemoet te komen aan de doorvalbeveiligings-eis dient van de toe te passen beglazing het binnenblad op de plaatsen waar het glas lager zit dan 0,85 m1 boven de bovenkant van de vloer minimaal te worden voorzien van veiligheidsbeglazing Klasse 2 conform NEN 3569.
- De insulaiewaarde van de nieuw aan te brengen ramen, deuren, kozijnen en daarmee gelijk te stellen constructieonderdelen in de uitwendige scheidingconstructie voldoet aan weerstandsklasse 2.
- De afmetingen van trap en afschermingen van vide enz. worden uitgevoerd conform de eisen van het Bouwbesluit.
- Alle ruimten moeten worden uitgevoerd met zeer goede klier- en naaddichting.
- Het houdt in dat alle naden tussen bouwelementen met een minimale afmeting moeten worden uitgevoerd en hermetisch moeten worden afgewerkt met een flexibel blijvende kitsoort.

renvooi vertreknr:

1.1	verkeersruimte	2.1	verkeersruimte
1.2	meterruimte	2.2	verblijfsruimte
1.3	bergruimte	2.3	verblijfsruimte
1.4	verblijfsruimte	2.4	verblijfsruimte
1.5	verblijfsruimte	2.5	badruimte
1.6	bergruimte	3.1	onbenoemde ruimte
1.7	bergruimte		
1.8	toiletruimte		

bouwbesluit

algemeen: op de bouw van deze woning is het bouwbesluit van toepassing

energie-prestatie-coëfficiënt E.P.C. = 0,6		
scheidingsconstructie	Rc - waarde	U - waarde
b.g. vloer	5,00 m ² K / W	
gevels delen gesloten	5,00 m ² K / W	
gevels delen gesloten dakkapel (hsb)	4,00 m ² K / W	
gevels delen kozijnen / deuren / beglazing		< 1,650 W / m ² K
dak plat dakkapel	4,00 m ² K / W	
dak plat berging	5,00 m ² K / W	
dak hellend	5,00 m ² K / W	

ventilatie			
verblijfsruimte :	oppervl. (A)	vent-eis:	min. vereiste cap:
1,4 + 1,5	47,3 m ²	0,9 dm ³ /s per m ²	42,6 dm ³ /s
2,2	12,5 m ²	0,9 dm ³ /s per m ²	11,3 dm ³ /s
2,3	7,7 m ²	0,9 dm ³ /s per m ²	7,0 dm ³ /s
2,5	5,5 m ²	0,9 dm ³ /s per m ²	7,0 dm ³ /s
gebruiksfunctie:		eis ventilatie:	
woonfunctie		0,9 dm ³ /s per m ²	(min.) 7,0 dm ³ /s
algemeen:			
keuken		21,0 dm ³ /s	
toilet		7,0 dm ³ /s	
badkamer		14,0 dm ³ /s	
meterkast		2,0 dm ³ /s	

daglicht toetreding					
verblijfsruimte :	oppervl. (A)	kozijnmerk :	glasopp. (G) :	eis verblijfsruimte > 0,5m ²	eis verblijfsgebied G / A > 10%
1,4 + 1,5	47,3 m ²	1x B + 1x C	6,70 m ²	ja	ja
2,2	12,5 m ²	1x I + 1x J	1,54 m ²	ja	ja
2,3	7,7 m ²	1x H + 1x I	1,28 m ²	ja	ja
2,5	5,5 m ²	1x velux	0,90 m ²	ja	ja
glasoppervlakte per kozijn :					
1 x B =	1,5 m ²	x 0,86	x 1,0	= 1,29 m ²	
1 x C =	1,5 m ²	x 0,86	x 1,0	= 1,29 m ²	
1 x D =	1,5 m ²	x 0,86	x 1,0	= 1,29 m ²	
1 x E =	0,7 m ²	x 0,86	x 1,0	= 0,60 m ²	
1 x F =	2,6 m ²	x 0,86	x 1,0	= 2,23 m ²	
1 x H =	0,8 m ²	x 0,86	x 1,0	= 0,68 m ²	
1 x I =	0,7 m ²	x 0,86	x 1,0	= 0,60 m ²	
1 x J =	1,8 m ²	x 0,86	x 1,0	= 0,94 m ²	
1 x velux dakraam				= 0,90 m ²	

renvooi ventilatie

- lucht door spleet onder deur
- standleiding mech. ventilatie
- afvoerpunt
- inblaaspunt
- warmterugwin-unit

Project : nieuwbouw woningen

Locatie : Echtenerbrug

Betreft : bestektekening bouwbesluitgegevens

Opdrachtgever :

Lyaemer Wonen
Postbus 21
8530 AA LEMMER

Lyaemer Wonen

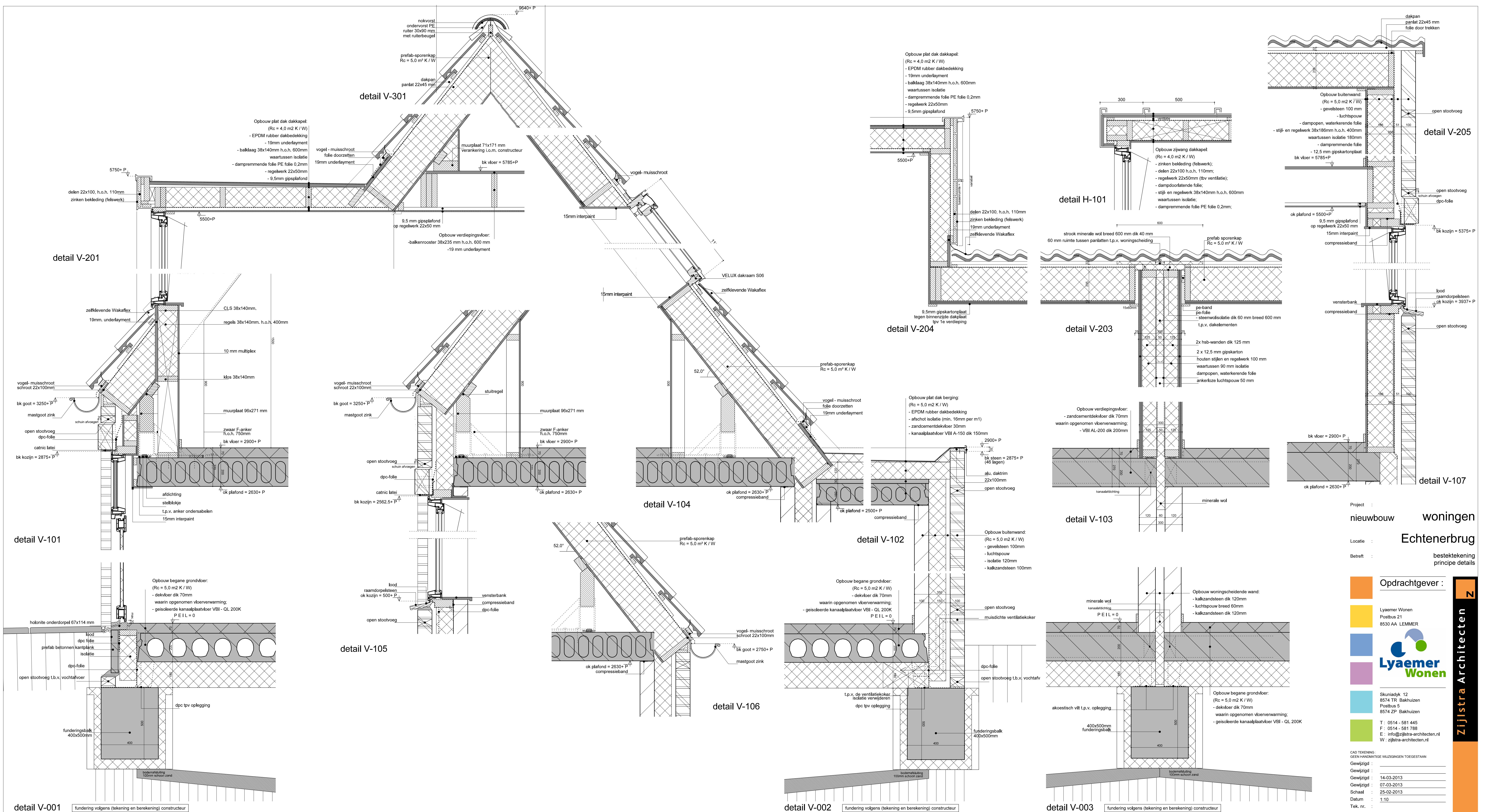
Skuniadyk 12
8574 TR Bakhuizen
Postbus 5
8574 ZP Bakhuizen

T : 0514 - 581 445
F : 0514 - 581 788
E : info@zijlstra-architecten.nl
W : zijlstra-architecten.nl

CAD TEKENING:
GEEN HANDMATIGE WIJZIGINGEN TOEGESTAAN

Gewijzigd :
Gewijzigd :
Gewijzigd :
Gewijzigd :
Datum : 14-03-2013
Tek. nr. : 1:100
Datum : 07-03-2013

9851-BB-01

Project : nieuwbouw woningen

Locatie : Echtenerbrug

Bestelt : bestektekening principe details

Opdrachtgever : Lyaemer Wonen

Postbus 21 8530 AA LEMMER

Lyaemer Wonen

Skunradijk 12 8574 TR Bakhuizen Postbus 5 8574 ZP Bakhuizen

T : 0514 - 581 445 F : 0514 - 581 788 E : info@zjstra-architecten.nl W : zjstra-architecten.nl

CAO TEKENING GEEN HANDMADESE WILDERINGEN TOEGESTAN

Gewijzigd : 14-03-2013

Gewijzigd : 07-03-2013

Schaal : 25-02-2013

Datum : 1:10

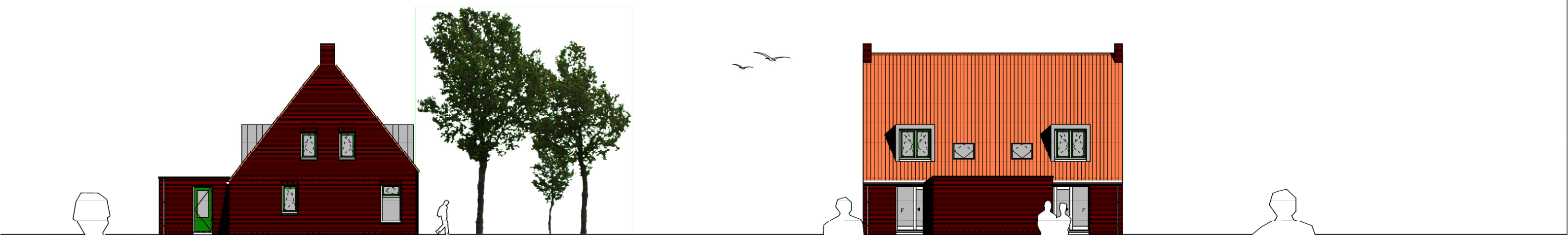
Tek. nr. : 9851-D-01-1

AUTORENRECHTEN VOORBEHOUDEN

straatgevel

rechter zijgevel

linker zijgevel

achtergevel

Woningen te Echtenerbrug

schaal : 1:200

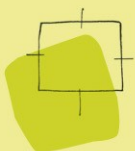
datum : 14-03-2013

tek :

9851-P-01

**Ruimtelijke onderbouwing De
Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug**

CONCEPT

BügelHajema
Plek voor ideeën

**Ruimtelijke onderbouwing De
Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug**

C O N C E P T

16 oktober 2013
Projectnummer 550.27.00.00.04

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Planbeschrijving	7
3	Beleid	9
3.1	Rijksbeleid	9
3.2	Provinciaal beleid	10
3.3	Gemeentelijk beleid	11
4	Planologische randvoorwaarden	13
4.1	Hinder van bedrijven	13
4.2	Bodem	14
4.3	Water	14
4.4	Archeologie	15
4.5	Cultuurhistorie	17
4.6	Ecologie	18
4.7	Geluidhinder	21
4.8	Externe veiligheid	21
4.9	Luchtkwaliteit	23
5	Juridische toelichting	25
5.1	Vormgeving	25
5.2	Procedure	25
6	Economische uitvoerbaarheid	27

Bijlage Wateradvies

Inleiding

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing betreft de locatie De Kempenaersweg 2 en 4 in Echtenerbrug. Hier bevinden zich op dit moment twee woningen. Deze woningen zullen worden gesloopt en worden vervangen door nieuwbouw. De woningen worden anders gesitueerd dan nu het geval is en zijn daarmee buiten het bouwvlak, zoals dat is weergegeven in het vigerende bestemmingsplan, ingetekend. Om die reden is er een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan nodig. Als basis voor het verlenen van de omgevingsvergunning is een goede ruimtelijke onderbouwing nodig. Het voorliggende rapport voorziet daarin.

AANLEIDING

Het plangebied bestaat uit twee percelen aan de zuidoostzijde van Echtenerbrug. Op de luchtfoto in figuur 1 is het plangebied weergegeven.

PLANGEBIED

Figuur 1. Ligging plangebied (Bron: Bing Maps, 2013)

Deze rapportage gaat eerst in op de bestaande situatie in het projectgebied. In het hoofdstuk 3 komt het relevante beleid op verschillende overheidsniveaus aan de orde. Hoofdstuk 4 betreft de planologische randvoorwaarden die voor het plan een rol spelen. Hoofdstuk 5 gaat in op de juridische aspecten en hoofdstuk 6 gaat in op de economische uitvoerbaarheid van het plan.

LEESWIJZER

Planbeschrijving

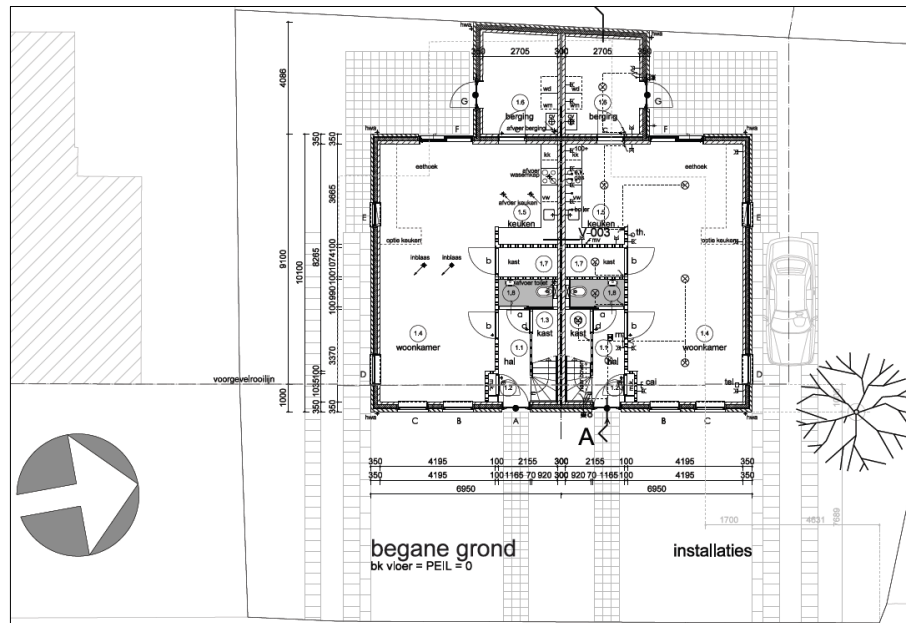
2

Het plangebied bestaat uit twee woonpercelen nabij de zuidoostelijke entree van Echtenerbrug. Het gaat om een twee-onder-één-kapwoningen die zullen worden gesloopt. Op dezelfde locatie zullen twee nieuwe woningen, net als in de bestaande situatie ook als twee-onder-één-kap, worden gebouwd. De situering van de woningen op de kavel wijkt af van de huidige situatie. De woningen komen meer naar voren te staan dan nu het geval is en aan de achterzijde zal de aanbouw tot aan de erfgrens reiken. De nieuwe woningen worden groter dan nu het geval is.

Figuur 2. Impressie toekomstige situatie (Bron: Lyaemer Wonen)

De woningen zullen worden gebouwd in één bouwlaag met kap met een goothoogte van 2,9 meter en een bouwhoogte van 9,6 meter. In figuur 2 is een impressie van de woningen weergegeven. In figuur 3 is de plattegrond afgebeeld. Aan de achterzijde van het gebouw zal een aanbouw worden gerealiseerd die de functie als berging zal krijgen. Deze zal doorlopen tot op de erfgrens.

Figuur 3. Plattegrond nieuw te realiseren woningen (Bron: Zijlstra Architecten, 2013)

3.1

Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vastgesteld. Deze structuurvisie vervangt onder andere de Nota ruimte. In deze structuurvisie staan alle plannen voor ruimte en mobiliteit voor de komende decennia. Met de structuurvisie wordt een vereenvoudiging van de bestaande regelgeving nagestreefd, waarin meer verantwoordelijkheid bij de lagere overheden komt te liggen. Om zorgvuldig ruimtegebruik te bevorderen, neemt de gemeente nog wel een 'ladder' voor duurzame verstedelijking op (gebaseerd op de 'SER-ladder').

Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland:

- Vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker vooropstaat.
- Waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Rijk ziet voor een aantal topsectoren goede kansen op het internationale speelveld. Dit zijn: logistiek, water, hightech, creatieve industrie, energie, chemie en voedsel en tuinbouw.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De borging van de uitspraken uit de SVIR heeft in juridische zin plaatsgevonden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Dit is op 30 december 2011 (gedeeltelijk) in werking getreden. In het Barro zijn de verschillende nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden. Het onderhavige project heeft geen betrekking op één van de rijksbelangen. Het project is in overeenstemming met het Rijksbeleid, zoals opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiverings-eis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Daarin staat dat pas als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende

ruimte biedt om aan de ruimtevraag van het plan te voldoen, er sprake kan zijn van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het begrip 'stedelijke ontwikkeling' is daarbij als volgt gedefinieerd: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

Het onderhavige project voorziet niet in een uitbreiding van het stedelijk gebied, maar betreft vervangende nieuwbouw op een locatie waar reeds woningen staan binnen het stedelijk gebied.

3.2

Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007

Door provinciale staten is in 2006 het Streekplan Fryslân 2007 vastgesteld. Hierin is het provinciaal beleid voor de ruimtelijke ontwikkeling van de provincie voor de periode tot en met 2015 opgenomen. Dit beleid is op basis van de visie 'een ondeelbaar Fryslân met ruimtelijke kwaliteit' opgesteld. Meer bepaald betekent dit dat er tussen de steden en het platteland van Fryslân een wederzijds afhankelijk verband bestaat.

In het streekplan is Echtenerbrug aangeduid als 'recreatiekern'. Voor deze kernen zijn er extra ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van recreatie. Het beleid voor het wonen in deze kernen is gericht op de eigen behoefte. De verdeling van de mogelijkheden voor het bouwen van woningen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Bij herstructurering wordt in het streekplan uitgegaan van 100% terugbouw binnen het bebouwde gebied, zodat er per saldo in de kern geen woningafname plaatsvindt. Daarom is maatwerk nodig. Door de op termijn afnemende behoefte aan nieuwe uitbreidingslocaties en door bestaande kwalitatieve tekortkomingen in delen van de bestaande woningvoorraad, zal een accentverschuiving van kwantiteit naar kwaliteit plaatsvinden. De noodzakelijke veranderingen in de samenstelling van de woningvoorraad zullen in belangrijke mate tot stand moeten komen door aanpassing en herstructurering van de bestaande voorraad.

Verordening Romte Fryslân

Op 15 juni 2011 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân vastgesteld. De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. De verordening voorziet niet in nieuw beleid. Uitsluitend geldend provinciaal ruimtelijk beleid is omgezet in algemeen geldende regels.

Uitgangspunt is dat de verordening niet meer regelt dan noodzakelijk is. Wat elders al goed geregeld is (in de AMvB Ruimte of in andere wet- en regelgeving) is niet overgedaan. Verder is bij de wijze van regeling rekening gehouden met de verantwoordelijkheid van gemeenten. Binnen randvoorwaarden is ruimte voor

lokaal maatwerk. Relevant voor de toepassing van het provinciale beleid is de gebiedsindeling voor het bestaand stedelijk gebied en het landelijk gebied. In de figuur 4 is voor de omgeving van het plangebied deze indeling weergegeven. Deze omgevingsvergunning voorziet uitsluitend in de bouw van woningen in 'bestaand stedelijk gebied' en is daarmee in overeenstemming met de verordening.

Figuur 4. Fragment bestaand stedelijk gebied, verordening Fryslân

3.3

Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Lemsterland

Op 22 november 2010 heeft de gemeenteraad voor haar hele grondgebied de Structuurvisie Lemsterland vastgesteld. De gemeente geeft hiermee een planhorizon van 10 jaar (2010-2020) met een doorkijk naar de periode na 2020. De Structuurvisie vormt een kader voor gemeentelijke ruimtelijke plannen alsmede een toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke initiatieven.

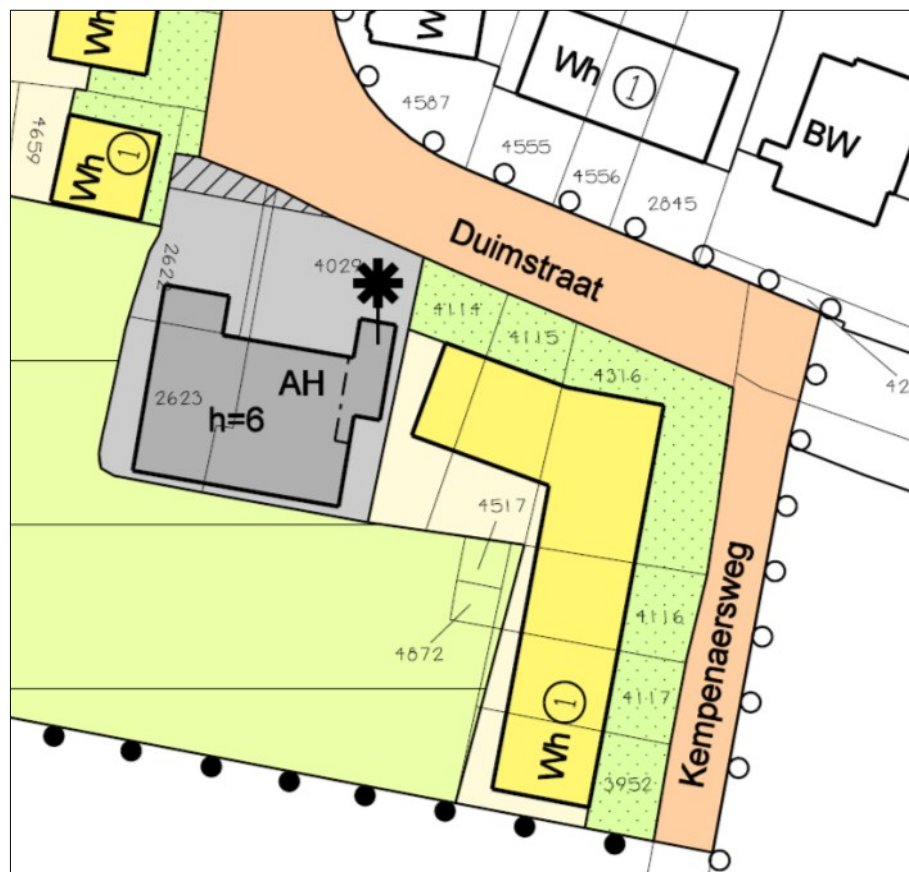
De gemeente Lemsterland wil zowel de huidige bewoners als mensen van buiten de gemeente goede woonvoorzieningen bieden. Een aanbod van kwalitatief hoogwaardige en gevarieerde woonmilieus is hiervoor een vereiste.

De vervanging van te slopen woningen voor nieuwe woningen past binnen de doelstelling van de gemeente om te investeren in het kwalitatieve woningaanbod.

Vigerend bestemmingsplan

Het geldende bestemmingsplan ter plaatse van het plangebied is het bestemmingsplan Echtenerbrug/Delfstrahuizen, zoals dat door de gemeenteraad is vastgesteld op 1 april 2004 en door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd op 9 november 2004. Het plangebied heeft daarin de bestemming 'Woonhuizen' met de aanduiding "goothoogte maximaal 4 meter" en de bestemming 'Tuin'.

Binnen de bestemming 'Woonhuizen' mogen hoofdgebouwen, waaronder woningen, uitsluitend worden gebouwd binnen het bouwvlak. De woningen mogen een goothoogte van maximaal 4 meter hebben. Daarnaast ligt er nog een deel van het plangebied in de bestemming 'Tuin'. Binnen de bestemming 'Tuin' mogen geen gebouwen worden gebouwd. De nieuw te bouwen woningen zijn gedeeltelijk in de bestemming 'Tuin' geprojecteerd en passen daarom niet binnen het geldende planologische regime. Daarnaast is ook de ligging van het beoogde bijgebouw op de erfgrans in strijd met de regel dat de afstand van bijgebouwen tot de zijdelingse perceelsgrens minimaal één meter dient te zijn.

Figuur 5. Fragment vigerend bestemmingsplan (Bron: gemeente Lemsterland)

Planologische randvoorwaarden

4.1

Hinder van bedrijven

Bedrijven (of andere milieubelastende bedrijvigheid) in de directe omgeving van woningen (of (andere) milieugevoelige gebieden) kunnen daar (milieu)hinder vanwege geur, stof, geluid, gevaar en dergelijke veroorzaken. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening, zoals dat uitgangspunt is van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), is het waarborgen van voldoende afstand tussen bedrijven en woningen noodzakelijk.

KADER

In de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt de richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd, zowel voor bedrijven als maatschappelijke instellingen als scholen en sportvoorzieningen. Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar de minimale afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

Er dient te worden aangetoond dat het plan buiten de invloedssfeer van bedrijvigheid in de nabije omgeving valt. Tevens dient te worden aangetoond dat het plan geen belemmering vormt voor de nabijgelegen functies.

In de nabijheid van het plangebied komt één bedrijf voor. Dit betreft de autohandel met garage aan de Duimstraat 5. Voor 'handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven' geldt op basis van 'Bedrijven en milieuzonering' categorie 2 met een richtafstand van 30 meter tot gevoelige functies. De grootste afstand wordt bepaald op basis van het aspect geluid.

ONDERZOEK

Zowel in de huidige als in de toekomstige situatie wordt aan de richtafstand niet voldaan. In de nieuwe situatie mag de bebouwing dichterbij het autobedrijf worden gebouwd dan nu het geval is. Het betreft hier echter een gering verschil van een afstand kleiner dan een meter. Het gedeelte van de woning dat dichterbij het bedrijf komt te liggen betreft de berging en geen verblijfsruimte. Daarnaast liggen er in de huidige situatie al twee woningen dichterbij het autobedrijf dan de woningen in het onderhavige plangebied. De nieuwe situatie mag daarom aanvaardbaar worden geacht. Het afwijken van de be-

bouwingsmogelijkheden leidt daarom niet tot beperkingen of een onaanvaardbare onderlinge hinder tussen het autobedrijf en de woningen.

CONCLUSIE Vanuit het oogpunt van hinder van bedrijven mag het plan uitvoerbaar worden geacht.

4.2

Bodem

KADER In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat inzicht moet worden verkregen over de uitvoerbaarheid van het plan. Dit betekent dat er onder andere inzicht moet worden verkregen in de noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering. Een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is een onderdeel van de onderzoeksverplichting van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening moet voorkomen worden dat gronden waarvan bekend is dat de milieuhygiënische kwaliteit onvoldoende is, worden bestemd met een bestemming die daarvoor gevoelig is.

ONDERZOEK Om na te gaan of er sprake is van bodemverontreiniging in het plangebied, is het bodemloket van de provincie Fryslân geraadpleegd. Voor het plangebied zijn geen verdenkingen van bodemverontreiniging bekend. Ook zijn er geen bodemonderzoeken bekend op de locatie. Ook in de huidige situatie bevinden zich reeds woningen op het perceel. De functie van het perceel verandert niet. Op voorhand worden er geen belemmeringen verwacht op het gebied van de kwaliteit van de bodem.

CONCLUSIE Vanuit het oogpunt van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem mag het plan uitvoerbaar worden geacht.

4.3

Water

KADER Op grond van artikel 3.1.1 Bro is de watertoets verplicht voor plannen. In een hierover op te nemen paragraaf dient te worden aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: 'het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten'.

Het voorgenomen plan is door middel van de digitale watertoets voorgelegd aan Wetterskip Fryslân. Hiermee is bepaald dat het plan een zodanige invloed heeft op de waterhuishouding en de afvalwaterketen dat kan worden volstaan met een standaard wateradvies. In dit advies staan de maatregelen die Wetterskip Fryslân adviseert om wateroverlast te voorkomen en het water in de sloten schoon te houden. Het is een standaard advies dat voor alle kleine plannen wordt gegeven en is opgenomen in de bijlage bij deze toelichting.

ONDERZOEK

Vanuit het oogpunt van de waterhuishouding zijn er geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het plan.

CONCLUSIE

4.4

Archeologie

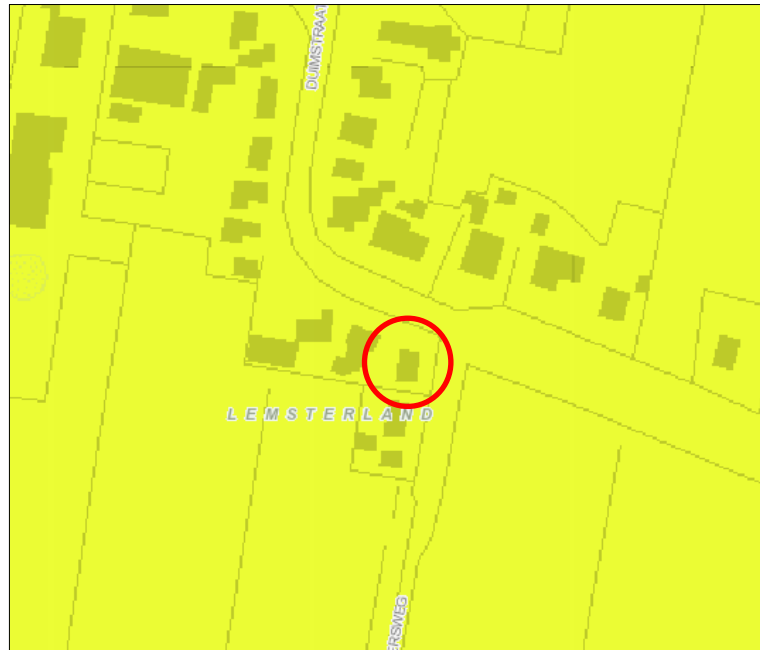
Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologische erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde "veroorzakerprincipe". Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. Ondertussen is dit vertaald in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) die op 1 september 2007 van kracht is geworden.

KADER

Om na te gaan of er archeologische waarden verstoord zouden kunnen worden als gevolg van de ingreep, is de archeologische verwachtingswaarde bekeken op de FAMKE-kaart van de provincie Fryslân. In figuur 6 en figuur 7 zijn kaartfragmenten van deze kaart voor respectievelijk de periode steentijd-bronstijd en ijzertijd-middeleeuwen afgebeeld.

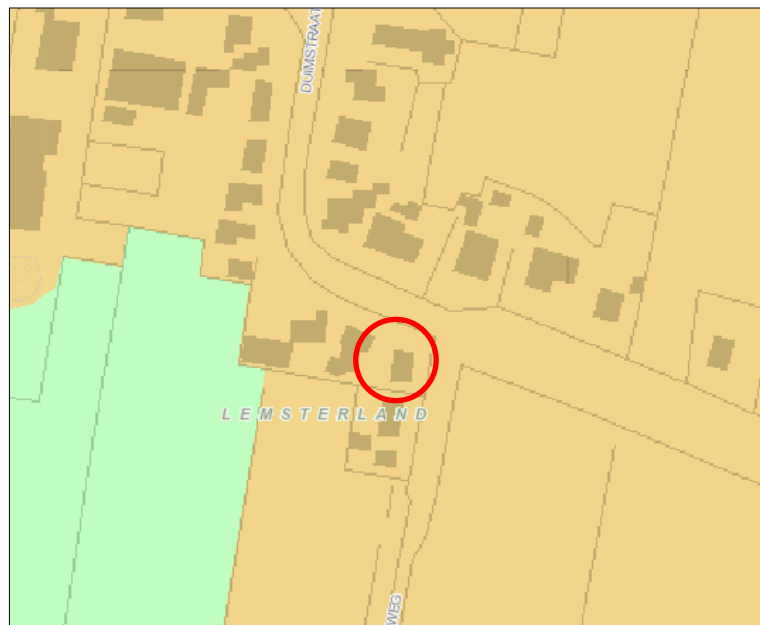
ONDERZOEK

Voor de periode steentijd-bronstijd adviseert de provincie karterend onderzoek 3. Dit houdt in dat wanneer de grond met een oppervlakte van 5000 m² of meer geroerd wordt, er een archeologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden.

Figuur 6. Fragment FAMKE steentijd-bronstijd
(Bron: provincie Fryslân)

Ook voor de periode ijzertijd-middeleeuwen adviseert de provincie karterend onderzoek 3 waarvoor ook voor deze tijdsperiode de onderzoeksdrempel bij een oppervlakte van 5000 m² ligt.

Figuur 7. Fragment FAMKE ijzertijd-middeleeuwen
(Bron: provincie Fryslân)

CONCLUSIE

In het voorliggende plan is geen sprake van ontwikkelingen met een oppervlakte van 5000 m² of meer. Het is dan ook niet nodig om een archeologisch onderzoek uit te voeren in het plangebied. Vanuit het oogpunt van archeologie mag het plan uitvoerbaar worden geacht.

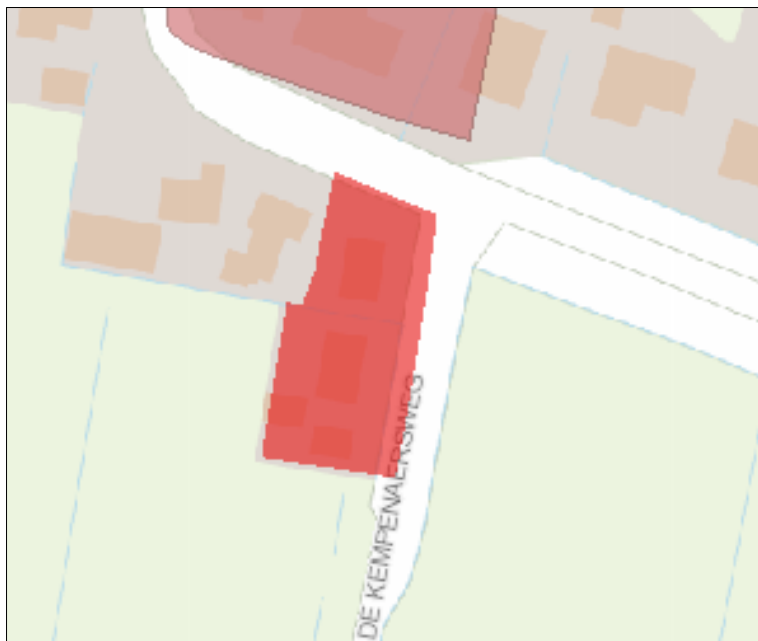
4.5

Cultuurhistorie

De Modernisering Monumentenwet (MoMo) heeft op 1 januari 2012 tot een wijziging geleid van art. 3.6.1, lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Ieder plan dient dan tevens een analyse van cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. In de onderbouwing dient een beschrijving opgenomen te worden van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierbij dient tevens de historische (stede)bouwkunde en historische geografie te worden meegenomen in de belangenafweging. Aangegeven dient te worden welke conclusies aan de geanalyseerde waarden worden verbonden en op welke wijze deze worden geborgd.

Om na te gaan of er cultuurhistorische waarden worden aangetast als gevolg van de ontwikkeling is de Cultuurhistorische kaart van de provincie Fryslân geraadpleegd. Uit het kaartbeeld (zie figuur 8) blijkt dat de woningen in het plangebied zijn aangemerkt als 'Delfts rood'. Dit type woningen is veelvuldig gebouwd in de wederopbouwperiode na de Tweede Wereldoorlog en wordt gekenmerkt door de rode baksteen met oranje pannendak.

De woningen in het plangebied zullen worden gesloopt en worden vervangen door nieuwbouw. Het woningtype komt nog veel voor in Fryslân. De specifieke woningen in het plangebied hebben geen monumentale status. De nieuw te realiseren woningen sluiten aan bij de huidige bouwstijl.

Figuur 8. Fragment cultuurhistorische kaart (provincie Fryslân)

CONCLUSIE Voor het overige zijn er geen cultuurhistorische waarden bekend in het plangebied. Vanuit het oogpunt van cultuurhistorie mag het plan uitvoerbaar worden geacht.

4.6

Ecologie

KADER Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is een onderzoek uitgevoerd naar de effecten op de natuurwaarden.

NATUURWAARDEN Ten behoeve van het planvoornemen is een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd (Advies Natuurwaarden twee woningen te Echtenerbrug, BügelHajema Adviseurs 2013). Het onderzoek bestaat uit een literatuuronderzoek, in combinatie met veldonderzoek en gaat zowel in op soortbescherming (Flora- en faunawet) als op gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998 en Ecologische Hoofdstructuur). Een samenvatting van het onderzoek en de conclusies worden hieronder beschreven.

Figuur 9: Aanzicht plangebied vanuit het zuidoosten (13 juni 2013)

Beschermde soorten

FLORA- EN FAUNAWET Met ingang van 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Flora- en faunawet van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten (licht beschermd, middelzwaar beschermd en

streng beschermd). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime. Bij broedvogels wordt met betrekking tot de bescherming van de nestplaats (vaste verblijfplaats) onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nestplaats alleen beschermd is wanneer deze in functie is (broedseizoen) en soorten waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn (ook wanneer ze buiten het broedseizoen tijdelijk niet in gebruik zijn).

Op basis van het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna en veldonderzoek, waarbij gericht onderzoek heeft plaats gevonden naar de aanwezigheid van nestplaatsen van huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen, is gebleken dat het plangebied een beperkte natuurwaarde heeft.

INVENTARISATIE

Hoewel het plangebied geen optimaal biotoop voor grondgebonden zoogdieren en amfibieën betreft kunnen hier wel incidenteel enkele algemene soorten zoals egel, huisspitsmuis en gewone pad worden aangetroffen. Het gaat hierbij om licht beschermde soorten.

In de heesters, boom en mezenestkasten zullen in het broedseizoen algemene vogelsoorten zoals heggenmus, koolmees, merel en pimpelmees tot broeden komen. Onder het pannendak zijn nestplaatsen van huismus en spreeuw aangetroffen. In tegenstelling tot de nestplaatsen van de andere genoemde vogelsoorten, zijn de nestplaatsen van huismus jaarrond beschermd.

Verder is onder het pannendak, aan de zuidzijde van het pand, een verblijfplaats van de vleermuissoort laatvlieger aangetroffen. In de schoorsteen aan de noordzijde van het pand is daarnaast een verblijfplaats van de vleermuissoort ruige dwergvleermuis aangetroffen. Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd. Vleermuizen maken gebruik van een netwerk van verschillende verblijfplaatsen waarbij ze regelmatig van verblijfplaats wisselen. Een verblijfplaats is ook beschermd als deze tijdelijk niet in gebruik is.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde soorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Flora- en faunawet.

TOETSING

Voor vogels in het algemeen geldt dat het verboden is nesten te vernietigen of te verstoren wanneer deze in functie zijn (tijdens het broedseizoen). Met betrekking tot de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient derhalve rekening te worden gehouden met het broedseizoen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het is van belang of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de sloop van de bebouwing gaan verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van huismus verloren. Bij een onzorgvuldige sloop kunnen tevens dieren en eieren, respectievelijk worden verwond of gedood en bescha-

digd of vernield. Voor de sloop van de bebouwing dient ten aanzien van deze diersoorten een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Beschermde gebieden

NATUURBESCHERMINGS- WET 1998

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1989 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.

Onder de Natuurbeschermingswet zijn drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.

ECOLOGISCHE HOOFD- STRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 de Verordening Romte Fryslân (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN DE EHS

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en Verordening Romte Fryslân wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied. Ten behoeve van de bescherming van weidevogelgebieden is aanvullend het Werkplan Weidevogels Fryslân 2007-2013 opgesteld.

INVENTARISATIE

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op geruime afstand van het plangebied. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Rottige Meenthe & Brandemeer en is gelegen op een afstand van ruim 2 kilometer. Het plangebied heeft verder geen betrekking op gronden die deel uitmaken van de EHS. Het op ongeveer 1 kilometer afstand gelegen Tjeukemeer met oeverzone is het meest nabij gelegen gebied dat onderdeel uitmaakt van de EHS. Het plangebied heeft verder geen betrekking op gronden die door hun rust en openheid voor weidevogels geschikt zijn (plangebied ligt in de bebouwde kom).

Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met beschermde natuurgebieden.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het plangebied en de aard van het plan worden met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid verwacht. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

Conclusie

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat er voor deze activiteit geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

Door de sloop van de bebouwing gaan nestplaatsen van huismus en verblijfplaatsen van laatvlieger en ruige dwergvleermuis verloren. Voor de sloop van de bebouwing dient daardoor een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden verkregen. De Flora- en faunawet haakt aan bij de Omgevingsvergunning. In dit kader zal bij de aanvraag van de Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen met betrekking tot beschermde diersoorten worden aangevraagd.

4.7

Geluidhinder

In de Wet geluidhinder is bepaald dat elke weg een zone heeft, waarbinnen onderzoek plaats moet vinden naar de geluidbelasting aan de gevels van nieuw te bouwen woningen en gebouwen ten behoeve van andere geluidgevoelige functies. Een uitzondering geldt voor:

- wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied;
- wegen waarvoor een maximum snelheid geldt van 30 km/uur.

KADER

Indien binnen een geluidzone nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd, moet door middel van akoestisch onderzoek worden vastgesteld of aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder wordt voldaan.

Op het onderhavig perceel zullen twee woningen gesloopt worden en vervangen door nieuwbouw. De nieuwbouw komt iets dichterbij de weg te staan dan in de huidige situatie het geval is. De Kempnaersweg heeft echter een maximumsnelheid van 30 km/uur. Voor deze weg geldt daarom geen zone in het kader van de Wet geluidhinder. Het verrichten van een akoestisch onderzoek is dan ook niet nodig.

ONDERZOEK

Vanuit het oogpunt van wegverkeerslawaaï mag het plan uitvoerbaar worden geacht.

CONCLUSIE

4.8

Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (wegen, buisleidingen, waterwegen en spoorwegen);

KADER

- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet en regelgeving. Voor het plan zijn de volgende besluiten relevant waaraan getoetst dient te worden:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS);
3. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Risicobronnen kunnen worden opgesplitst in:

- inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden
- transportroutes van gevaarlijke stoffen
- buisleidingen.

Om na te gaan of er in de directe nabijheid van het plangebied risicobronnen voorkomen, is de Risicokaart van de provincie Fryslân geraadpleegd. In figuur 10 is een uitsnede van de kaart opgenomen. Hieruit blijkt dat er in de omgeving van het plangebied geen risicobronnen voorkomen. Ook zijn er geen transportroutes voor gevaarlijke stoffen of buisleidingen voor hogedruk aardgastransport.

Figuur 10. Fragment risicokaart (2013)

In en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen risico's bekend waardoor in het plangebied sprake is van een overschrijding van de grenswaarde (10^{-6}) voor het plaatsgebonden risico of de oriënterende waarde voor het groepsrisico. Dit betekent dat de uitvoerbaarheid van het voorliggende plan niet door risico's vanwege het gebruik, de opslag of het vervoer van gevaarlijke stoffen wordt belemmerd.

CONCLUSIE

4.9

Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

KADER

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

De ministerraad heeft op voorstel van de minister van VROM ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

Het plan biedt de mogelijkheid tot het realiseren van twee woningen op een plek waar reeds twee woningen staan. De vervangende nieuwbouw leidt daarom niet tot structureel meer verkeersbewegingen. Het plan kan daarom worden beschouwd als 'niet in betekenende mate' van invloed op de luchtkwaliteit. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven.

ONDERZOEK

Vanuit het oogpunt van de luchtkwaliteit mag het plan uitvoerbaar worden geacht.

CONCLUSIE

Juridische toelichting

5

5.1

Vormgeving

Zoals in de inleiding is aangegeven, is ervoor gekozen het onderhavige project mogelijk te maken door middel van een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan (hierna omgevingsvergunning) als bedoeld in artikel 2.12, lid a onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voorheen een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 Wro).

De omgevingsvergunning bestaat in ieder geval uit een goede ruimtelijke onderbouwing (2.12, lid a onder 3 Wabo) en uit een verbeelding die het mogelijk maakt om in een digitale omgeving de plannen weer te geven en de locatie (geometrische plaatsbepaling) vast te leggen.

5.2

Procedure

In artikel 3.10 Wabo is bepaald dat voor de in deze ruimtelijke onderbouwing bedoelde omgevingsvergunning de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in artikel 3.10 Wabo van toepassing is.

Na aankondiging in de Staatscourant en in één of meer plaatselijke dag-, nieuws-, of huis-aan-huisbladen wordt de ontwerp-omgevingsvergunning gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan een ieder zienswijzen omtrent het ontwerp naar voren brengen. Deze procedure is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht, afdeling 3.4. Tevens draagt het bevoegd gezag zorg voor het verkrijgen van de verklaring van geen bedenking van de gemeenteraad door het toezenden van alle benodigde stukken (artikel 3.11 Wabo).

De beslistermijn op de ontwerp-omgevingsvergunning van zes maanden begint te lopen op de dag ná de dag van ontvangst van de aanvraag (art. 3.12 lid 7 Wabo). De beslistermijn van zes maanden mag éénmaal verlengd worden, met ten hoogste zes weken (art. 3.12 lid 8 Wabo). Na de vaststelling van de omgevingsvergunning maakt het bevoegd gezag het vaststellingsbesluit bekend. De mededeling van het definitieve besluit wordt tevens langs elektronische weg gedaan en beschikbaar gesteld (art. 6.14 Bor jo. Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012).

Op de ontwerp-omgevingsvergunning moet tevens het overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Wet ruimtelijke ordening worden gevoerd (artikel 6.18 Bor). Indien door Gedeputeerde Staten of de inspecteur een zienswijze is ingediend en deze zienswijze niet volledig is overgenomen, wordt het vaststellingsbesluit na 6 weken na de vaststelling van de omgevingsvergunning bekendgemaakt. Uiterlijk 6 weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de sector bestuursrecht van de rechtbank en eventueel hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Economische uitvoerbaarheid

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing is opgesteld naar aanleiding van het voornemen van Lyaemer Wonen om het op het perceel aan de Kempenaersweg 2 en 4 de huidige woningen te vervangen door nieuwe woningen. De kosten voor de sloop en nieuwbouw alsook de kosten voor de noodzakelijke onderzoeken voor het voorliggende plan zullen door Lyaemer Wonen worden gedragen. De kosten voor de gemeente betreffen de gebruikelijke kosten voor de planbegeleiding.

Op basis van deze overweging moet het voorliggende ontwikkeling economisch uitvoerbaar worden geacht. De exploitatiekosten zijn derhalve anderszins verzekerd. Een exploitatieplan op grond van de Grondexploitatiewet is dan ook niet noodzakelijk. Dit betekent dat de uitvoerbaarheid van het voorliggende plan niet door onvoldoende economische uitvoerbaarheid wordt belemmerd.

B i j l a g e

W a t e r a d v i e s

datum 24-6-2013
dossiercode 20130624-2-7206

Project: Ruimtelijke onderbouwing De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug
Gemeente: Lemsterland
Aanvrager: Nynke van Kalsbeek
Organisatie: BugelHajema Adviseurs

Geachte heer/mevrouw Nynke van Kalsbeek,

Voor het plan *Ruimtelijke onderbouwing De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug* heeft u een watertoets aangevraagd op www.dewatertoets.nl. Met de gegevens die u heeft opgegeven, is bepaald dat het plan een beperkte invloed heeft op de waterhuishouding en de afvalwaterketen. Hierdoor kan de korte procedure worden gevolgd voor de watertoets.

Dit betekent dat de beperkte invloed van het plan kan worden opgevangen met standaard maatregelen. Deze maatregelen vindt u in het onderstaande standaard wateradvies dat u in de ruimtelijke onderbouwing van het plan kunt opnemen. U hoeft dan verder geen contact met ons op te nemen. Mochten er desondanks vragen zijn, dan kunt u contact opnemen via 058 292 2222 en vragen naar de contactpersoon voor uw gemeente.

Via www.dewatertoets.nl hebben wij uw watertoets als een melding ontvangen. Wij archiveren deze melding. De watertoets is hiermee voor Wetterskip Fryslân afgerond.

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
F 058 292 2223
E info@wetterskipfryslan.nl

Wateradvies korte procedure

De initiatiefnemer heeft Wetterskip Fryslân geïnformeerd over het plan *Ruimtelijke onderbouwing De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug* via de Digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). Hiermee is bepaald dat het plan een zodanige invloed heeft op de waterhuishouding en de afvalwaterketen dat kan worden volstaan met een standaard wateradvies.

In dit advies staan de maatregelen die Wetterskip Fryslân adviseert om wateroverlast te voorkomen en het water in de sloten schoon te houden. Het is een standaard advies dat voor alle kleine plannen wordt gegeven. Hierdoor kan het voorkomen dat niet alle punten gelden voor het plan *Ruimtelijke onderbouwing De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug*.

Probeer regenwater langzaam weg te laten lopen

Regenwater dat op een verhard oppervlak valt, gaat sneller naar het riool of een sloot dan regenwater dat op onverhard oppervlak valt (zoals gras of een groenstrook). Wanneer opeens veel water in de riolen en sloten komt kan dit wateroverlast geven. Het is daarom belangrijk dat het regenwater langzaam wegloopt. Dit kan op verschillende manieren. Vang het regenwater eerst in een regenton op, gebruik grasstenen ('open bestrating') voor de bestrating en bestraat niet het hele perceel maar laat wat stukken open met gras of andere beplanting.

Regenwater niet op het riool lozen

Wij adviseren om regenwater direct op een sloot te lozen en niet op het vuilwaterriool. De rioolwaterzuivering wordt dan niet onnodig belast met schoon regenwater. Dit is uiteraard alleen mogelijk als er een sloot dicht bij het perceel ligt.

Gebruik schone bouwmaterialen, gebruik geen chemische onkruidbestrijding

Regenwater dat op het plangebied valt, komt uiteindelijk altijd in het grondwater of in het oppervlaktewater. Voorkom watervervuiling door geen uitlogende bouwmaterialen zoals zink, koper en lood te gebruiken. Deze materialen zijn een belangrijke bron voor de vervuiling van ons water. Ook adviseren wij om geen chemische middelen voor onkruidbestrijding te gebruiken.

Vloeren minimaal een meter boven het grondwater

Wij adviseren om het vloerpeil (bovenkant vloer) van woningen en andere bouwwerken minimaal een meter boven het grondwaterpeil aan te leggen. Hierdoor wordt grondwateroverlast voorkomen.

Vergunningen die bij het waterschap moeten worden aangevraagd

Voor sommige werkzaamheden of activiteiten is een watervergunning van het waterschap nodig of moet een melding worden gedaan. Voorbeelden zijn

- het onttrekken en/of lozen van grondwater (bijvoorbeeld bronneringen),
- het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater,
- het toepassen van grond in een watergang,
- het graven of dempen van sloten,
- de aanleg van dammen of duikers.

Meer informatie hierover is te vinden op onze website www.wetterskipfryslan.nl/waterwet.

Koude- en warmteopslag

Als sprake is van koude- en warmteopslag in de bodem wijzen wij u er op dat u hiervoor contact op dient te nemen met de provincie Fryslân. Een contactpersoon vindt u op www.wetterskipfryslan.nl bij het digitaal loket onder het kopje watertoets.

De WaterToets 2012

Colofon

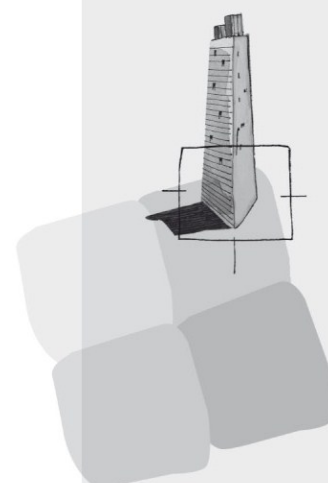
Opdrachtgever
Lyaemer Wonen

Contactpersoon
Dhr. Y. Tiemensma

Rapport
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs
Dhr. M. Mosterman

Projectnummer
550.27.00.00.04

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort

Advies Natuurwaarden

De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenbrug

BügelHajema

Plek voor ideeën

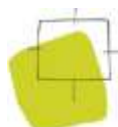
Advies Natuurwaarden
De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenbrug

Inhoud

Rapport en bijlagen

25 oktober 2013

Projectnummer 550.27.00.00.04

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	9
4	Soortenbescherming en effectbepaling	11
4.1	Vaatplanten	11
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	12
4.3	Zoogdieren - overige	14
4.4	Vogels	14
4.5	Amfibieën, reptielen en vissen	15
4.6	Ongewervelden	16
5	Conclusie en consequenties	17
5.1	Beschermde gebieden	17
5.2	Beschermde soorten	17
6	Bronnen	19
6.1	Veldbezoek	19
6.2	Gegevens	20
6.3	Literatuur	20

Bijlagen

Inleiding

Lyaemer Wonen is voornemens om twee woningen aan De Kempnaersweg 2 en 4 te vervangen door nieuwbouw. In het kader van de planologische procedure is inzicht gewenst in de effecten op natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

AANLEIDING

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en provinciale verordeningen. Waar nodig wordt aandacht besteed aan het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

DOEL VAN HET ADVIES

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in navolgend figuur (figuur 1).

PLANGEBIED

Figuur 1. Luchtfoto met ligging plangebied (rood) (bron ondergrond: Bing Maps, 2013)

OPZET VAN HET RAPPORT	Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen: - beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen; - beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden; - conclusies en consequenties.
INFORMATIE	De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op: - bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites; - veldonderzoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.
BEOORDELING	Op basis van de bekende gegevens en het veldbezoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving.
BEVINDINGEN	Tot slot worden in het hoofdstuk Conclusie en consequenties de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

Plangebied en voorgenomen plannen

2.1

Ligging

Het plangebied ligt aan de zuidoostzijde van het dorp Echtenerbrug, in het kilometerhok¹ 184-542. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de Duimstraat en aan de oostzijde aan De Kempnaersweg. Verder wordt het plangebied ingesloten door woonpercelen.

2.2

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit twee woonpercelen met hierop een twee-onder-een-kapwoning. Rond de woningen is een tuin, gazon, een terras en andere terreinverharding aanwezig. In de noordoosthoek van het plangebied staat een forse treurwilg.

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland.

2.3

Voorgenomen plannen

Op dezelfde locatie als de twee bestaande woningen zullen twee nieuwe woningen, ook als twee-onder-een-kap, worden gebouwd. De situering van de woningen op de kavel wijkt af van de huidige situatie. De woningen komen meer naar voren te staan dan nu het geval is en aan de achterzijde zal de aanbouw tot aan de erfgrans reiken. Verder zijn de nieuwe woningen groter dan nu het geval is.

Figuur 2. Impressie toekomstige situatie (Bron: Lyaemer Wonen)

In figuur 2 is een impressie van de woningen weergegeven. Aan de achterzijde van het gebouw zal een aanbouw worden gerealiseerd die de functie als berging zal krijgen. Deze zal doorlopen tot op de erfgrans.

G e b i e d s b e s c h e r m i n g e n e f f e c t b e p a l i n g

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 en de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening (zie ook bijlage 1).

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.

NATUURBESCHERMINGS-
WET 1998

Onder de Natuurbeschermingswet 1998 zijn drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en Wetlands.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 de Verordening Romte Fryslân (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

ECOLOGISCHE HOOFD-
STRUCTUUR

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en Verordening Romte Fryslân wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied. Ten behoeve van de bescherming van weidevogelgebieden is aanvullend het Werkplan Weidevogels Fryslân 2007-2013 opgesteld.

NATUUR BUITEN DE EHS

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op geruime afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Rottige Meenthe & Brandemeer en is gelegen op een afstand van ruim 2 km. Het plangebied heeft verder geen betrekking op gronden die deel uitmaken van de EHS. Het op ongeveer 1 km afstand gelegen Tjeukemeer met oeverzone is het meest nabijgelegen gebied dat onderdeel uitmaakt van de EHS. Het plangebied heeft verder geen betrekking op gronden die door hun rust en openheid voor weidevogels geschikt zijn (plangebied ligt in de bebouwde kom).

INVENTARISATIE

Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met beschermde natuurgebieden.

TOETSING Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het plangebied en de aard van het plan worden met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid verwacht. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, worden in dit rapport respectievelijk de benamingen licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben. Een samenvatting van de uitvoer van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is als bijlage 2 opgenomen.

BRONNEN

Het plangebied is half juni 2013 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna. In vervolg daarop zijn in de periode juli tot en met oktober vier aanvullende veldbezoeken uitgevoerd ten aanzien van de soortengroepen vogels en vleermuizen (zie ook paragraaf 6.1).

VELDONDERZOEK

Gezien de aard van het plangebied, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

4.1

Vaatplanten

Het groen in het plangebied bestaat uit tuin en gazon. In het plangebied zijn geen wilde beschermde vaatplanten aangetroffen. Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied worden wilde beschermde soorten ook niet in het plangebied verwacht.

INVENTARISATIE

CONCLUSIE Op basis van de veldbezoeken is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten verwacht.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE Op basis van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en water-vleermuis zijn waargenomen (zie ook bijlage 2). Binnen en direct rond het plangebied zijn geen bomen met holten aanwezig die voor vleermuizen geschikt zijn als verblijfplaats. De twee woningen in het plangebied zijn wel geschikt als verblijfplaats.

VELDONDERZOEK Om de aanwezigheid van een verblijfplaats in de woningen uit te sluiten, dan wel aan te tonen, zijn conform het vleermuisprotocol² vier inventarisaties uitgevoerd in de periode juli tot en met oktober 2013. De methode en weersomstandigheden zijn beschreven in paragraaf 6.1 Veldbezoeken. Hieronder worden de waarnemingen per bezoek besproken.

Inventarisatie 8 juli 2013

Op de avond van 8 juli werd de eerste vleermuis, een laatvlieger, om 22:45 uur (46 minuten na zonsondergang) waargenomen. Het dier vloog in zuidelijke richting over De Kempenaersweg. Om 22:48 uur werd aan de overzijde van de Duimstraat nabij nummer 2 een foeragerende gewone dwergvleermuis aangetroffen. Waarschijnlijk hetzelfde individu werd gedurende de rest van de inventarisatie hier verschillende malen waargenomen. Om 23:26 uur foerageerde kort een ruige dwergvleermuis binnen het plangebied rond de treurwilg.

Inventarisatie 31 juli 2013

Op de avond van 31 juli werd wederom als eerst een laatvlieger waargenomen. Het dier vloog om 22:01 uur (30 minuten na zonsondergang) over De Kempenaersweg. Een paar minuten later foerageerde enige tijd een laatvlieger boven het grasland, ten zuidwesten van het plangebied. Verder werd met enige regelmaat aan de overzijde van de Duimstraat een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen.

Inventarisatie 4 september 2013

Op de avond van 4 september vliegt om 20:53 uur (33 minuten na zonsondergang) een dwergvleermuis tussen de woningen De Kempenaersweg 4 en 6 door. Kort daarna vliegt een laatvlieger uit aan de zuidgevel van De Kempenaersweg 4, om daarna in westelijke richting weg te vliegen. De vleermuis kwam vanonder het (dak)lood dat de aansluiting vormt tussen de gemetselde schoorsteen en het pannendak.

² <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Vanaf 20:55 uur vliegen vervolgens gedurende een langere tijd twee ruige dwergvleermuizen rond boven de voortuin. Eén van de twee is veel aan het roepen (sociale geluiden). In deze tijd van het jaar duidt dit op het baltsgedrag van een mannetje. Vervolgens landt om 21:17 uur, waarschijnlijk hetzelfde individu, een ruige dwergvleermuis tegen de zuidelijke gemetselde schoorsteen, waarna deze aan de westzijde door een open stootvoeg naar binnen kruipt. Vervolgens roept de vleermuis langere tijd vanuit deze locatie (baltsgedrag).

Inventarisatie 8 oktober 2013

Op de avond van 8 oktober worden voorafgaand aan de inventarisatie enkele uitwerpselen van een dwergvleermuis aangetroffen op de trampoline die nabij de noordgevel staat. Om 19:17 uur (16 minuten na zonsondergang) vliegt een ruige dwergvleermuis uit de noordelijke schoorsteen. Vervolgens wordt, waarschijnlijk hetzelfde individu, verschillende malen binnen en in de directe omgeving van het plangebied vliegend/foeragerend waargenomen.

Vanaf 19:45 uur wordt verschillende malen boven het grasland, ten zuidwesten van het plangebied, een gewone dwergvleermuis gezien en gehoord. Het individu brengt ook regelmatig sociale geluiden ten gehore, wat op baltsgedrag duidt. Verder wordt eenmaal een passerende rosse vleermuis gehoord en vliegt tweemaal een laatvlieger voorbij.

Op basis van de inventarisaties zijn twee verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld.

FUNCTIE VOOR VLEERMUI-
ZEN

In de zuidgevel van de twee-onder-een-kapwoning is een verblijfplaats van een enkel individu laatvlieger aanwezig. Deze soort is tijdens alle inventarisatie (in de omgeving) waargenomen, maar er zijn nooit meerdere dieren tegelijk waargenomen. Alleen op 4 september was de verblijfplaats in gebruik. Waarschijnlijk bewoont het betreffende individu een netwerk van verblijfplaatsen rond het plangebied.

Verder is in de schoorsteen aan de noordzijde van de twee-onder-een-kapwoning een verblijfplaats van ruige dwergvleermuis aanwezig. Ruige dwergvleermuis is alleen op 31 juli niet in of nabij het plangebied waargenomen. De verblijfplaats in de schoorsteen werd op 4 september en 8 oktober bewoond. Gezien de periode van het jaar en het baltsgedrag betreft het hier een zogenaamde paarverblijfplaats van een mannetje. In het najaar wordt het mannetje vergezeld door één of meerdere vrouwtjes. De aanwezigheid van de soort 8 juli in de omgeving van het plangebied maakt dat het waarschijnlijk is dat de soort jaarrond in de omgeving verblijft. De binnenzijde van de bakstenen schoorsteen lijkt vorstvrij te kunnen blijven, waardoor het goed mogelijk is dat één of enkele individuen de verblijfplaats ook gebruiken als winterverblijfplaats (winterslaap).

Het plangebied vormt geen hoogwaardig foerageergebied voor vleermuizen. Ook lopen er geen belangrijke vliegroutes door of langs het plangebied.

TOETSING	Door sloop van de twee-onder-een-kapwoning gaan verblijfplaatsen van laatvlieger en ruige dwergvleermuis verloren. Dit is in strijd met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tevens individuen van laatvlieger en ruige dwergvleermuis worden verwond en/of gedood. Het verwonden en/of doden van individuen is in strijd met artikel 9 van de Flora- en faunawet. Door het voorgenomen plan zal het foerageergebied van vleermuizen veranderen. Het plan leidt echter niet tot negatieve effecten op het foerageergebied.
OPLOSSINGEN	Met betrekking tot de hierboven genoemde verbodsovertredingen dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De Dienst Regelingen van het huidige Ministerie van Economische Zaken heeft voor ruige dwergvleermuis een soortenstandaard opgesteld waar onder meer voorwaarden voor een ontheffingsaanvraag in worden voorgesteld (4). Bij het nemen van voldoende (mitigerende) maatregelen lijkt een ontheffing voor het voorgenomen plan verleenbaar.

4.3

Zoogdieren - overige

INVENTARISATIE	Het plangebied is geen hoogwaardig leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. Tijdens de avondbezoeken werd een foeragerende egel nabij het plangebied waargenomen. Het lijkt niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn.
CONCLUSIE	Op basis van de veldbezoeken is een voldoende beeld van de soortengroep grondgebonden zoogdieren ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen verwacht.

4.4

Vogels

INVENTARISATIE	Het plangebied is een matig geschikt broedgebied voor vogels van bebouwde gebieden. In de heesters, boom en mezenestkasten zullen in het broedseizoen algemene vogelsoorten zoals houtduif, koolmees, merel en pimpelmees tot broeden komen. Onder het pannendak zijn bij een inspectie nestplaatsen van huismus en spreeuw aangetroffen. In tegenstelling tot de nestplaatsen van de andere genoemde vogelsoorten, zijn de nestplaatsen van huismus jaarrond beschermd.
HUISMUS	In totaal zijn onder het pannendak vier nestenplaatsen van huismus aangetroffen. Twee van de vier nesten zijn nog in 2013 gebruikt. De andere twee waren sterk verouderd. Binnen het plangebied is weinig dekking in de vorm van steke-lijke of in de winter groenblijvende struiken aanwezig. Tijdens de bezoeken

zijn in het aanwezige groen ook geen huismussen waargenomen. Belangrijke rustplaatsen liggen buiten het plangebied.

TOETSING

Op basis van voorliggend onderzoek is een voldoende beeld van de soorten-groep vogels ontstaan.

Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat, met uitzondering van huismus, geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als buiten het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden tijdens het broedseizoen continu voortduren. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

Door sloop van de twee-onder-een-kapwoning gaan twee jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus verloren. Dit is in strijd met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tevens individuen van huismus worden verwond en/of gedood en/of eieren worden vernield. Het verwonden en/of doden van individuen is in strijd met artikel 9 van de Flora- en faunawet. Het vernielen van eieren van huismus is in strijd met artikel 12 van de Flora- en faunawet.

Door het voorgenomen plan zal tevens de functionele leefomgeving rond de nestplaatsen veranderen. Gezien de huidige minimale inrichting worden negatieve effecten in dit kader niet verwacht.

Met betrekking tot de hierboven genoemde verbodsovertredingen ten aanzien van huismus dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. De Dienst Regelingen van het huidige Ministerie van Economische Zaken heeft voor huismus een soortenstandaard opgesteld waar onder meer voorwaarden voor een ontheffingsaanvraag in worden voorgesteld (3). Bij het nemen van voldoende (mitigerende) maatregelen lijkt een ontheffing voor het voorgenomen plan verleenbaar.

OPLOSSINGEN

4.5

Amfibieën, reptielen en vissen

Het plangebied vormt geen hoogwaardig leefgebied voor amfibieën. In het plangebied zelf is geen oppervlakte water aanwezig. Tijdens de verschillende veldbezoeken werden enkele exemplaren van meerkikker gehoord in de omgeving van het plangebied. Op basis van het waarnemingenoverzicht 2011 van RAVON (8) blijkt verder dat de algemene voorkomende, licht beschermde bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in de omgeving van het

INVENTARISATIE

plangebied kunnen worden verwacht. Incidenteel kan een enkel exemplaar van de hiervoor genoemde algemeen voorkomende soorten in het plangebied voorkomen.

Het plangebied vormt verder geen geschikt leefgebied voor reptielen. Ten aanzien van vissen is het relevant dat binnen of direct grenzend aan het plangebied geen open oppervlakte water aanwezig is.

EFFECTEN	Op basis van het onderzoek is een voldoende beeld van de soortengroepen amfibieën, reptielen en vissen ontstaan. In en rond het plangebied kunnen enkele licht beschermde soorten amfibieën voorkomen. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden verstoord en vernietigd (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.
----------	---

4.6

Ongewervelden

INVENTARISATIE	Door de huidige inrichting en het gebruik is het plangebied geen bijzonder leefgebied voor ongewervelden. Het plangebied vormt geen onderdeel van het leefgebied van beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden.
----------------	---

CONCLUSIE	Op basis van het onderzoek is een voldoende beeld van de soortengroep ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen verwacht.
-----------	---

Conclusie en consequenties

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde natuurgebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Verordening Romte Fryslân liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en/of infrastructuur. Het plangebied heeft daarnaast belangrijke ecologische relaties met dergelijke natuurgebieden. Gezien de aard van de ingrepen zijn daarom geen negatieve effecten op natuurgebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

5.2

Beschermde soorten

Op basis van het onderzoek komt naar voren dat er in de twee-onder-een-kapwoning nestplaatsen van huismus en een verblijfplaats van laatvlieger en gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. Deze nest- en verblijfplaatsen zijn op basis van de Flora- en faunawet het gehele jaarrond beschermd. Hierdoor dient voor de sloop een ontheffing van de Flora- en faunawet verkregen te worden.

Verder komen andere vogelsoorten, zoals merel (struiken) en spreeuw (onder dakpannen), in het plangebied tot broeden. Het gaat hierbij om soorten waarvan de nestplaats alleen beschermd is wanneer deze in gebruik is ten behoeve van het grootbrengen van een legsel (tijdens het broedseizoen). Ontheffing voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels wordt in principe niet verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden.

B r o n n e n

6

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving zijn op 13 juni 2013 door de heer ing. D.J. Vene-
ma bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van
planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd,
maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een be-
wolkte dag met een maximumtemperatuur van 18°C en een matige wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

Op 8 juli is met behulp van een ladder het pannendak geïnspecteerd op de
aanwezigheid van nesten. Tijdens alle bezoeken is gelet op de aanwezigheid
van huismussen binnen en rond het plangebied.

HUISMUS ONDERZOEK

Op 8 juli, 31 juli, 4 september en 8 oktober is het plangebied bezocht ten be-
hoefte van de inventarisatie van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd op
basis van het vleermuisprotocol³ dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene
Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en
de Gegevensautoriteit Natuur.

VLEERMUIS ONDERZOEK

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een ge-
bied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie
vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert
en zijn soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluidde-
tector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden ge-
maakt.

Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van een Pettersson D240x ultrasoundde-
tector. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn
geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Alle vier
inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie ta-
bel 1). Het tijdstip van het uit de verblijfplaats vliegen van vleermuizen is
soortspecifiek en vindt globaal enige tijd na zonsondergang plaats. Per bezoek
is één onderzoeker ingezet.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang/ -opkomst	Weer	Temperatuur
08-07-2013	21:50 - 24:00	21:59	vrijwel onbewolkt en windstil	15°C - 14°C
31-07-2012	21:25 - 23:00	21:31	bewolkt en matige wind	18°C
04-09-2013	20:25 - 22:00	20:20	half bewolkt en zwakke wind	20°C - 17°C
08-10-2012	18:50 - 21:00	19:01	bewolkt en zwakke wind	15°C

³ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

6.2

Gegevens

1. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl. Een overzicht van waargenomen soorten is te vinden in de bijlagen.

6.3

Literatuur

2. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.
3. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en innovatie, Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*, december 2011.
4. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en innovatie, Soortenstandaard, Ruige dwergvleermuis *Pipstrellus nathusii*, december 2011.
5. Melis, J. (redactie), Werkatlas Zoogdieren van Friesland (verspreiding tot 15 november 2011), Zoogdiervereniging, januari 2012.
6. Provincie Fryslân, Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013, GS 18 juli 2006.
7. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2011 (verspreidingsperiode 2002-2011), RAVON 46, jaargang 14 (4): blz. 92-104.
8. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
9. Wymenga, E., A. Brenninkmeijer, L. Heikoop & J. Schut (red.), Speciale beschermingszones en beschermde soorten in Fryslân (verspreidingsperiode 1995-2005), A&W-rapport 486, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Veenwouden 2006.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Nationale Database Flora en Fauna uitvoerportaal

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voorzover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

TABEL 1

Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aange-

TABEL 2

vraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:

- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- de activiteit moet een redelijk doel dienen.

TABEL 3	Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn: - er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn; - de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn; - er wordt zorgvuldig gehandeld; - er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken.
AFWIJZING	Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.
GEDRAGSCODE	Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.
BEOORDELING	Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecoloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRVs 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

Besluit Rode lijsten flora en fauna

De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.

De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

SAMENSTELLING

- **UW** uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;
- **UWW** in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **VN** verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

BESCHERMDE GEBIEDEN

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken dit.

VERGUNNING

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecooloog die gegevens beschreven.

ORIËNTATIEFA-
SE/VOORTOETS

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door de ecooloog wordt gegeven, is voor de Natuurbeschermingswet 1998 het oordeel van het bevoegd gezag nodig (zie ook Vergunning). Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure,

BEOORDELING

tenzij het objectief overduidelijk is dat beschermde gebieden niet kunnen worden geschaad door de getoetste ontwikkeling.

VERGUNNINGAANVRAAG	Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Indien een gebied alleen of mede op grond van een eerdere aanwijzing als natuurmonument is aangewezen, geldt voor dat zelfstandige gebied of voor die specifieke aanwijzingscriteria een lichter afwegingskader met een zekere bestuurlijke vrijheid.
ADC-CRITERIA	Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende reden van groot openbaar belang en verplichte (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.
INSTANDHOUDINGSDOELEN	De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.
AANGEWEZEN	Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 162 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internetsite van het Ministerie van EZ (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.
BEHEERPLANNEN	Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld. Ecologische Hoofdstructuur De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.
BESCHERMDE GEBIEDEN	De EHS bestaat uit: - bestaande natuurgebieden; - toekomstige natuurgebieden; - beheergebieden.

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BESCHERMING

Bijlage 2. Nationale Database Flora en fauna uitvoerportal

Nationale Database Flora en Fauna uitvoerportal

geraadpleegd op: 23-10-2013

zoekcriteria: vanaf 01-01-1990

beschermde soorten Ffw

alleen volledig binnen zoekgebied

zoekgebied: Km-hok 184-542

resultaat: 125 records

soort	soortgroep	bescherming
Meerkikker	amfibieën	licht
Ringslang	reptielen	streng
Zwanenbloem	vaatplanten	licht
Baardman	vogels	streng
Brandgans	vogels	streng
Buizerd	vogels	streng
Gekraagde Roodstaart	vogels	streng
Gele Kwikstaart	vogels	streng
Gierzwaluw	vogels	streng
Huismus	vogels	streng
Huiszwaluw	vogels	streng
Knobbelzwaan	vogels	streng
Nachtegaal	vogels	streng
Ooievaar	vogels	streng
Ransuil	vogels	streng
Roze Pelikaan	vogels	streng
Smelleken	vogels	streng
Spreeuw	vogels	streng
Watersnip	vogels	streng
Zwarte Kraai	vogels	streng
Zwarte Stern	vogels	streng
Egel	zoogdieren	licht
Gewone dwergvleermuis	zoogdieren	streng
Gewone-, Kleine- of Ruige dwergvleermuis	zoogdieren	streng
Haas	zoogdieren	licht
Laatvlieger	zoogdieren	streng
Meervleermuis	zoogdieren	streng

Ruige dwergvleermuis	zoogdieren	streng
Veldmuis	zoogdieren	licht
Watervleermuis	zoogdieren	streng

Colofon

Opdrachtgever
Lyaemer Wonen

Contactpersoon
De heer Y. Tiemensma

Rapport
De heer ing. D.J. Venema
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
De heer M. Mosterman
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
550.27.00.00.04

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort

**Activiteitenplan De Kempenaersweg 2 en
4 te Echtenerbrug**

BügelHajema
Plek voor ideeën

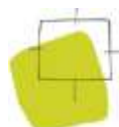
Activiteitenplan De Kempnaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug

Inhoud

Rapport

1 november 2013

Projectnummer 550.27.00.00.04

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Beschrijving locatie	7
3	Plannen en wettelijk belang	9
4	Ecologisch onderzoek	11
4.1	Onderzoek aanwezigheid	11
4.2	Functie plangebied	12
4.3	Korte termijn effecten	14
4.4	Langere termijn effecten	15
5	Beschermings-maatregelen	17
5.1	Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen	17
5.2	Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen	20
5.3	Zorgplicht	20
6	Verantwoording	21
7	Literatuur	23

Inleiding

Lyaemer Wonen is voornemens om twee woningen aan De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug te vervangen door nieuwbouw. De betreffende woningen verzakken. Als er geen maatregelen worden genomen, zal deze verzakking vermoedelijk doorzetten.

In het kader van de planvorming is een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Uit het natuurwaardenonderzoek is naar voren gekomen dat in de bestaande woningen verblijfplaatsen van de op basis van de Flora- en faunawet beschermde ruige dwergvleermuis, laatvlieger en huismus aanwezig zijn.

Voorliggend activiteitenplan geeft de maatregelen weer die worden genomen om de gunstige staat van instandhouding ter plaatse te waarborgen. Door het werken volgens de in voorliggend activiteitenplan voorgestelde werkwijze en maatregelen hebben de activiteiten geen schadelijke effecten op de beschermde soorten. Het activiteitenplan wordt in het kader van een aanvraag Omgevingsvergunning ter beoordeling voorgelegd aan de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken.

ACTIVITEITENPLAN

Het activiteitenplan is gebaseerd op de 'Soortenstandaard ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*' en de 'Soortenstandaard huismus *Passer domesticus*'. Deze soortenstandaarden zijn opgesteld door de Dienst Regelingen van het voormalige Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en bevat ecologische informatie over de betreffende soort, regels voor bescherming, richtlijnen voor onderzoek en voorbeelden van beschermingsmaatregelen (Dienst Regelingen, 2011). Voor laatvlieger is geen soortenstandaard beschikbaar.

SOORTENSTANDAARD

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1.

PLANGEBIED

Figuur 1. Kaart met ligging plangebied (rood)

B e s c h r i j v i n g l o c a t i e

2

Het plangebied ligt aan de zuidoostzijde van het dorp Echtenerbrug, in het kilometerhok¹ 184-542. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging en begrenzing van het plangebied. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de Duimstraat en aan de oostzijde aan De Kempenaersweg. Verder wordt het plangebied ingesloten door woonpercelen.

LIGGING

Provincie: Friesland
Gemeente: Lemsterland
Plaats: Echtenerbrug
Straat: De Kempenaersweg 2 en 4
RD coördinaat: 184340-542600

Figuur 2. Luchtfoto met ligging plangebied (rode omlijning)

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland.

Het plangebied ligt niet in en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Voor het plan is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 vereist (BügelHajema Adviseurs, 2013).

HUDIGE SITUATIE

Het plangebied bestaat uit twee woonpercelen met hierop een twee-onder-een-kapwoning. Rond de woningen is tuin, gazon, terras en andere terreinverharding aanwezig. In de noordoosthoek van het plangebied staat een forse treurwilg.

Figuur 3. Plangebied vanaf De Kempenaersweg

Figuur 4. Plangebied vanaf de Duimstraat

Plannen en wettelijk belang

3

De woningen aan De Kempenaersweg 2 en 4 verzakken. Als er geen maatregelen worden genomen zal deze verzakking vermoedelijk doorzetten. Gezien de staat van de bebouwing en de huidige wooneisen is er voor gekozen om ter plaatse nieuwbouw te realiseren. Op dezelfde locatie als de twee bestaande woningen zullen twee nieuwe woningen, ook als twee-onder-een-kap, worden gebouwd. De situering van de woningen op de kavel wijkt af van de huidige situatie. De woningen komen meer naar voren te staan dan nu het geval is en aan de achterzijde zal de aanbouw tot aan de erfgrans reiken. Verder zijn de nieuwe woningen groter dan nu het geval is. In figuur 5 is een impressie van de woningen weergegeven.

PLANNEN

Figuur 5. Impressie toekomstige situatie (Bron: Lyaemer Wonen)

De werkzaamheden bestaan uit reguliere sloop- en bouwwerkzaamheden. Met betrekking tot de verblijfplaatsen van vleermuizen en huismus is relevant dat ten behoeve van de sloop de woningen in eerste instantie worden gestript. Zo worden de dakpannen handmatig verwijderd.

WERKZAAMHEDEN

De werkzaamheden zullen begin april 2014 worden opgestart. Naar verwachting zal de oplevering van de woning plaatsvinden in de winter van 2014/2015. Hierbij is het relevant om op te merken dat het afronden van de buitenzijde van de bebouwing ruim voor de oplevering zal plaatsvinden. De laatste fase van de werkzaamheden heeft namelijk betrekking op de binnenzijde van de bebouwing.

PLANNING
WERKZAAMHEDEN

WETTELIJK BELANG	Doordat conform de ‘Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis’ en ‘Soortenstandaard Huismus’ maatregelen worden genomen om (a) de functionaliteit te waarborgen, (b) de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en (c) aan de zorgplicht te voldoen is de handeling conform het nieuwe beoordelingskader van de Flora- en faunawet ² aan te merken als ‘verstoring’. Hierdoor wordt de ontheffingsaanvraag getoetst aan de nationale belangen zoals deze in de Flora en faunawet zijn benoemd.
RUIMTELIJKE INRICHTING OF ONTWIKKELING	De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (belang j, Flora- faunawet). Het gaat hierbij om sloop en nieuwbouw van woningen.
ALTERNATIEVEN	Een alternatief voor de voorgenomen sloop en nieuwbouw zou het treffen van maatregelen zijn om verdere verzakking te voorkomen en aan het pand herstelmaatregelen treffen. Gezien de staat van de bebouwing en de huidige wooneisen is dit geen reële optie.

² Voorlichtingsbijeenkomst Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken, 16 september 2013 te Baarn.

Ecologisch onderzoek

4.1

Onderzoek aanwezigheid

In het voortraject van de plannen is in 2013 door BügelHajema Adviseurs onderzoek uitgevoerd naar beschermde soorten ingevolge de Flora- en faunawet. Hierbij is gericht onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid, dan wel afwezigheid van (verblijfplaatsen van) vleermuizen en huismus. De bevindingen zijn gerapporteerd in Advies Natuurwaarden De Kempnaersweg 2 en 4 te Ech-
tenerbrug (BügelHajema Adviseurs, 2013).

NATUURWAARDENONDER-
ZOEK

Het plangebied en omgeving zijn op 13 juni 2013 bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Het was een bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 18°C en een matige wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

Op 8 juli, 31 juli, 4 september en 8 oktober 2013 is het plangebied bezocht ten behoeve van de inventarisatie van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuisprotocol³ dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur.

VLEERMUIZENONDERZOEK

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en is soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluiddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt.

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een Pettersson D240x ultrasounddetector. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Alle vier inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1). Het tijdstip van het uit de verblijfplaats vliegen van vleermuizen is soortspecifiek en vindt globaal enige tijd na zonsondergang plaats. Per bezoek is één onderzoeker ingezet.

³ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang /-opkomst	Weer	Temperatuur
08-07-2013	21:50 - 24:00	21:59	vrijwel onbewolkt en windstil	15°C - 14°C
31-07-2012	21:25 - 23:00	21:31	bewolkt en matige wind	18°C
04-09-2013	20:25 - 22:00	20:20	half bewolkt en zwakke wind	20°C - 17°C
08-10-2012	18:50 - 21:00	19:01	bewolkt en zwakke wind	15°C

HUISMUS ONDERZOEK

Op 8 juli is met behulp van een ladder het pannendak geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten. Verder is tijdens alle bezoeken gelet op de aanwezigheid van huismussen binnen en rond het plangebied.

4.2

Functie plangebied

Op basis van de in 2013 uitgevoerde vleermuisinventarisaties zijn twee verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. In de zuidgevel van de twee-onder-een-kapwoning is een verblijfplaats van een enkel individu laatvlieger aanwezig. De invliegopening betreft een opening onder het daklood dat de aansluiting tussen de schoorsteen en het pannendak vormt (zie ook figuur 6). De verblijfplaats bestaat hier uit de ruimte tussen het dakbeschot (houten planken met hierop plasticfolie) en de dakpannen. Vleermuizen kunnen een geruime afstand onder het pannendak doorkruipen. Deze soort is tijdens alle inventarisaties (in de omgeving) waargenomen, maar er zijn nooit meerdere dieren tegelijk waargenomen. Alleen op 4 september was de verblijfplaats in gebruik. De ruimte onder de dakpannen is niet vorstvrij en kan in een winterperiode geen functie als winterverblijfplaats (winterslaap) vervullen. Waarschijnlijk bewoont het betreffende individu een netwerk van verblijfplaatsen rond het plangebied. Waarbij de verblijfplaats binnen het plangebied incidenteel in de nazomerperiode wordt gebruikt. Het plangebied vormt geen hoogwaardig foerageergebied voor laatvlieger. Ook lopen er geen belangrijke vliegroutes door of langs het plangebied.

Figuur 6. Locatie verblijfplaats laatvlieger

Verder is in de schoorsteen aan de noordzijde van de twee-onder-een-kapwoning een verblijfplaats van ruige dwergvleermuis aanwezig. De invliegopening betreft een open stootvoeg aan de westzijde van de schoorsteen (zie figuur 7). Deze opening geeft waarschijnlijk toegang tot de spouw. Ruige dwergvleermuis is alleen op 31 juli niet in of nabij het plangebied waargenomen. De verblijfplaats in de schoorsteen werd alleen op 4 september en 8 oktober bewoond. Gezien de periode van het jaar en het baltsgedrag betreft het hier een zogenaamde paarverblijfplaats van een mannetje. In het najaar wordt het mannetje in de verblijfplaats vergezeld door één of meerdere vrouwtjes. De aanwezigheid van de soort op 8 juli in de omgeving van het plangebied maakt dat het waarschijnlijk is dat de soort jaarrond in de omgeving verblijft. De binnenzijde van de bakstenen schoorsteen lijkt vorstvrij te kunnen blijven, waardoor het goed mogelijk is dat één of enkele individuen de verblijfplaats ook gebruiken als winterverblijfplaats (winterslaap). Het plangebied vormt geen hoogwaardig foerageergebied voor ruige dwergvleermuis. Ook liggen er geen belangrijke vliegroutes door of langs het plangebied.

Figuur 7. Locatie verblijfplaats ruige dwergvleermuis

Tijdens de inspectie van het dak zijn in totaal vier nestenplaatsen van huismus onder de dakpannen aangetroffen. Twee van de vier nesten zijn nog in 2013 gebruikt (aan beide zijden van zadeldak één nest). De andere twee waren sterk verouderd. Er zijn tijdens de verschillende bezoeken geen waarnemingen gedaan die doen vermoeden dat de nesten buiten het broedseizoen dienst doen als slaap- of rustplaats.

Binnen het plangebied is weinig dekking in de vorm van stekelige of in de winter groenblijvende struiken aanwezig. Tijdens de verschillende bezoeken zijn in het aanwezige groen binnen het plangebied geen huismussen waargenomen. Belangrijke rustplaatsen liggen buiten het plangebied binnen omliggende woonpercelen. In de ruime omgeving werd bij meerdere gebouwen nestindicerend gedrag waargenomen.

Figuur 8. Nestplaats huismus onder dakpan

4.3

Korte termijn effecten

Door sloop van de woningen gaan een vaste verblijfplaats van ruige dwergvleermuis, een vaste verblijfplaats van laatvlieger en twee nesten van huismus verloren. Dit is in strijd met artikel 11 van de Flora- en faunawet. Bij het onzorgvuldig uitvoeren van de werkzaamheden kunnen tevens dieren worden verwond en/of gedood en/of eieren worden vernield. Het verwonden en/of doden van individuen is in strijd met artikel 9 van de Flora- en faunawet. Het vernielen van eieren van huismus is in strijd met artikel 12 van de Flora- en faunawet.

Door het treffen van maatregelen, zoals deze in hoofdstuk 5 Beschermingsmaatregelen zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden in het geheel geen negatieve effecten op individuele dieren verwacht. De betreffende individuen zijn niet geheel afhankelijk van het plangebied, gedurende het jaar gebruiken ze namelijk meerdere locaties in de omgeving. In de omgeving zijn dan ook alternatieven aanwezig. Ten aanzien van het verlies van nesten en vaste verblijfplaatsen wordt daarnaast een ruim aanbod aan alternatieve verblijfplaatsen aangeboden (vleermuis- en huismusnestkasten).

Door het voorgenomen plan zal tevens de functionele leefomgeving van ruige dwergvleermuis, laatvlieger en huismus veranderen. De waarde van het plangebied is wat dit aspect betreft zeer beperkt. Gezien de terreinkenmerken van het omliggende gebied en de tijdens de inventarisaties waargenomen verspreiding van dieren in de omgeving worden in dit kader geen negatieve effecten op de functionele leefomgeving verwacht.

4.4

Langere termijn effecten

Laatvlieger is in Nederland een algemene soort, maar staat wel op de Rode Lijst vermeld als 'kwetsbaar'. De soort wordt vrijwel overal in Nederland aangetroffen, maar wordt de laatste jaren duidelijk minder algemeen. Het is een typische soort van het agrarische landschap en de rand van bebouwingskernen.

Ruige dwergvleermuis is eveneens een algemene soort, maar wordt niet bedreigd. De soort wordt vrijwel overal in Nederland aangetroffen. Het is een soort van half open, waterrijke landschappen.

Huismus is in Nederland eveneens een algemene soort, maar staat wel op de Rode Lijst vermeld als 'gevoelig'. In enkele decennia is het aantal broedparen van de huismus gehalveerd. Huismus heeft een sterke binding met mensen en komt veel tot broeden in gebouwen in dorpen en steden.

Indien er bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden geen beschermingsmaatregelen worden genomen, kan de verspreiding van laatvlieger, ruige dwergvleermuis en huismus op lokaal niveau afnemen. Op populatie niveau zal dit echter weinig impact hebben.

Bij het treffen van beschermingsmaatregelen, zoals deze in hoofdstuk 5 Beschermingsmaatregelen zijn opgenomen, worden zowel tijdens als na de werkzaamheden in het geheel geen negatieve effecten op de staat van instandhouding verwacht.

B e s c h e r m i n g s - m a a t r e g e l e n

5

Ten aanzien van laatvlieger, ruige dwergvleermuis en huismus worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het leefgebied en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en worden maatregelen genomen om aan de zorgplicht te voldoen.

5.1

Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen

Bij het treffen van maatregelen om de functionaliteit te waarborgen worden drie fasen onderscheiden: maatregelen die tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden genomen moeten worden om de vleermuizen en huismus een tijdelijke voorziening te bieden voor de duur van de werkzaamheden; de maatregelen die tijdens de sloop en nieuwbouw genomen moeten worden en de maatregelen die na afloop van de werkzaamheden moeten zijn gerealiseerd als vervangende voorziening. Deze drie fasen zijn hierna uitgewerkt.

Voorafgaand aan de eigenlijke werkzaamheden worden de volgende maatregelen genomen om de functionaliteit van het gebied voor laatvlieger, ruige dwergvleermuis en huismus te garanderen:

VOORAFGAAND AAN
WERKZAAMHEDEN

- Er worden acht platte vleermuiskasten in de omgeving opgehangen als tijdelijke alternatieve verblijfplaats⁴. Vier van het type Roemenië Zwart en vier van het type Armenië Zwart (zie figuur 8, verkrijgbaar via www.vivara.nl). Daarnaast worden minimaal vier Systeem-nestkasten voor huismus in de omgeving opgehangen (zie figuur 8, verkrijgbaar via www.vivara.nl).
- De vleermuis- en huismusnestkasten worden in de directe omgeving aan gevels opgehangen. Voor de vleermuiskasten wordt een wenselijke afstand van 100 m aangehouden (maximaal 200 m) en voor nestkasten voor huismus wordt een wenselijke afstand van 200 m aangehouden (maximaal 500 m). In de directe omgeving is een ruim aanbod aan potentieel geschikte gevels aanwezig. Met betrekking tot de vleermuiskasten kan vanwege de mogelijkheid van spreiding van bezonning een voldoende ruim aanbod aan verschillende microklimaten in de vleermuiskasten worden bewerkstelligd. De locaties worden, onder meer met betrekking tot de bezonning en het inregenen met een ter zake kundige

⁴ Externe, losse vleermuiskasten worden door de Dienst Regelingen beschouwd als tijdelijk alternatief en kunnen hiermee niet worden opgevoerd als definitieve voorziening.

nader bepaald en afgestemd. In de directe omgeving zijn tijdens de in 2013 uitgevoerde inventarisatie geen baltsende ruige dwergvleermuizen (of laatvliegers) waargenomen. De locaties lijken daarmee niet te conflicteren met andere paarterritoria.

- De kasten zullen spoedig worden opgehangen, maar in ieder geval voor februari 2014. Er is hiermee een geruime gewenningsperiode voor het volgende paarseizoen. Laatvlieger en ruige dwergvleermuis verblijven niet de gehele zomerperiode in de woningen. Dit geeft aan dat er alternatieve zomerverblijfplaatsen in de omgeving aanwezig zijn.
- De kasten zullen tot minimaal één jaar na de oplevering van het bouwproject blijven hangen. Bij schade aan de kasten zal deze door Lyaemer Wonen, in overleg met een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen, worden hersteld dan wel vervangen.

Figuur 8. Van links naar rechts Vleermuiskast Roemenië Zwart, Vleermuiskast Armenië Zwart en Systeem-nestkast Huismus Eco (bron: vivara.nl)

TIJDENS DE UITVOERING

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden worden de volgende maatregelen getroffen:

- De sloopwerkzaamheden aan de buitenschil van de woningen worden buiten de paar- (15 augustus t/m 15 oktober) en winterperiode (1 november t/m 1 april) van vleermuizen opgestart en tijdens het vroege begin van het broedseizoen van huismus (begin april t/m augustus). Indien de sloop (strippen) van de buitenschil van de woningen door omstandigheden later zal aanvangen dan begin april, worden de woningen begin april ongeschikt gemaakt als nestplaats voor huismus om te voorkomen dat deze hier gaan broeden. Tevens wordt opdat moment de te verwijderen beplanting (klimop, sierheesters) reeds verwijderd om te voorkomen dat op een later moment in het broedseizoen bij het verwijderen van beplanting nesten van andere vogelsoorten, zoals merel, verstoord, dan wel vernietigd worden.
- Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de woningen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen en huismus. Minimaal drie dagen (met avondtemperaturen van meer dan 10°C) voor aanvang van de werkzaamheden worden de eerste rijen verticale dakpannen langs de kopgevels handmatig verwijderd. Van iedere rij zal echter de bovenste dakpan (tegen de bakstenen schoorsteen) blijven zitten. Tevens wordt het dak-

lood rond de schoorstenen omhoog gebogen. Met betrekking tot de verblijfplaats in de bakstenen schoorsteen zal voorzichtig op twee tegenover elkaar liggende plaatsen de spouw voor een klein deel worden geopend. Met deze maatregelen wordt het klimaat onder de pannen en in de spouw verstoord (tocht) en komt er tevens daglicht in de tussenruimtes. Aanwezige vleermuizen zullen de volgende avond uitvliegen en niet terugkeren.

In de nieuwe situatie worden de volgende voorzieningen gerealiseerd om permanent het aanbod en functioneren van verblijfplaatsen te garanderen:

IN NIEUWE SITUATIE

- In beide nieuwe kopgevels worden op een hoogte van minimaal 4 m verspreid twee vleermuizeninbouwkasten van houtbeton in gemetseld (zie figuur 9, verkrijgbaar via www.vivara.nl). In eerste instantie zijn deze voorzieningen ten behoeve van ruige dwergvleermuis (situatie komt voor een groot deel overeen met de oorspronkelijke verblijfplaats), maar deze voorziening is in potentie ook geschikt voor laatvlieger.
- Bij beide nieuwe bakstenen schoorstenen zal zowel bij de aansluiting met het pannendak aan de oost- als westzijde, ter plaatse van de kopgevelzijde onder het daklood (aansluiting schoorsteen met dakpannen) een inkruip-/invliegopening voor vleermuizen worden gerealiseerd. Deze zal zo gepositioneerd worden dat de opening toegang geeft tot de ruimte tussen het dakbeschot en het pannendak. Hiermee worden vier soortgelijke verblijfplaatsen gerealiseerd als in de bestaande situatie. De inkruip-/invliegopening wordt vormgegeven door het daklood rond een lat met de afmetingen van 5 cm (breedte) bij 2,5 cm (hoogte) aan te kloppen, waarna de lat weer wordt weggetrokken. In eerste instantie zijn deze voorzieningen ten behoeve van laatvlieger (komt voor een groot deel overeen met de oorspronkelijke verblijfplaats), maar deze voorziening is in potentie ook geschikt voor ruige dwergvleermuis.
- Ten behoeve van huismus zal onder de onderste rij dakpannen, aan de oostzijde (zijde De Kempenaersweg) van de woningen, Vogelvide worden aangebracht (zie figuur 10, verkrijgbaar via www.vivara.nl). Deze zijde is vanwege de zonbeschijning (mag niet te heet worden) de meest optimale zijde. Mogelijk wordt een vogelvide langs de gehele lengte aangebracht. Aangezien er minimaal vier nestplaatsen moeten worden gerealiseerd en er twee invliegopeningen per meter vogelvide aanwezig zijn, is de minimale lengte aan vogelvide 2 m.

Figuur 9. Vleermuizeninbouwkast houtbeton (bron: vivara.nl)

Figuur 10. Vogelvide (bron: vivara.nl)

5.2

Maatregelen om gunstige staat van instandhouding te waarborgen

Door het waarborgen van de functionaliteit, zoals hierboven bij paragraaf 5.1 besproken, wordt tevens de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd.

5.3

Zorgplicht

Bij het waarborgen van de functionaliteit (paragraaf 5.1) zijn al veel maatregelen opgenomen die tevens invulling geven aan de zorgplicht. In het kader van de zorgplicht zullen verder de werkzaamheden worden stopgezet als toch op enig moment vleermuizen of bewoonde nesten van vogels worden aangetroffen. Vervolgens zal een ter zake kundige worden ingeschakeld voor het afstemmen van verdere maatregelen.

V e r a n t w o o r d i n g

6

Het activiteitenplan is opgesteld door de heer ing. D.J. Venema in samenwerking met collega's. De heer Venema werkt reeds acht jaar als ecooloog bij BügelHajema Adviseurs. BügelHajema Adviseurs is een allround adviesbureau voor ruimtelijke ordening en milieu en heeft een brede ervaring met het opstellen van activiteitenplannen. Het bureau is aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus.

ACTIVITEITENPLAN

BügelHajema Adviseurs is gemachtigd voor het doen van veldwerk in het kader van de Flora- en faunawet door het Netwerk Groene Bureaus (onthefing FF/75A/2010/003) en heeft een brede ervaring op dit gebied.

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd op basis van het vleermuizenprotocol (maart 2013) dat is ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging (VZZ) in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN).

VELDONDERZOEK

Het activiteitenplan is gebaseerd op de soortenstandaarden voor ruige dwergvleermuis en huismus. Deze soortenstandaards zijn opgesteld door de Dienst Regelingen (voormalig Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie). De soortenstandaards bevatten informatie over de beschermde soort en zijn leefomgeving, regels en hun toepassing, onderzoek en mogelijke maatregelen (zie ook 7 Literatuur).

SOORTENSTANDAARD

L i t e r a t u u r

1. BügelHajema Adviseurs, Advies Natuurwaarden De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug, projectnummer 550.27.00.00.04, Assen november 2013.
2. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werk-kader intern), 31 oktober 2008.
4. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en innovatie, Soortenstandaard, Huismus *Passer domesticus*, december 2011.
5. Dienst Regelingen, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en innovatie, Soortenstandaard, Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, december 2011.

Colofon

Opdrachtgever
Lyaemer Wonen

Contactpersoon
De heer Y. Tiemensma

Rapport
De heer ing. D.J. Venema
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
550.27.00.00.04

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

Gemeente Lemsterland
Afdeling VVH
Postbus 101
8500 AC JOURE

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
ffwet@rvo.nl

Onze referentie
WABO/2013/068.ontw.jb
Uw referentie
1085681

Bijlagen
3

Datum 29 januari 2014
Betreft Ontwerp- Verklaring van geen bedenkingen

Geacht College,

De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft op 28 november 2013 een verzoek ontvangen van de Gemeente Lemsterland om een verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (hierna: het verzoek). Het verzoek betreft een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (hierna: Wabo) ingediend door de gemeente Lemsterland (hierna: de initiatiefnemer).

Bevoegdheid

Flora- en faunawet

Op grond van artikel 75, derde lid, van de Flora- en faunawet is de Staatssecretaris van Economische Zaken voor zover niet overeenkomstig artikel 68 van de Flora- en faunawet door gedeputeerde staten ontheffing verleend is, of kan worden verleend, bevoegd ten aanzien van beoordeling van aanvragen ter verkrijging van een ontheffing van de verboden genoemd in de artikelen 8 tot en met 18 van de Flora- en faunawet.

Gezien artikel 75d van de Flora- en faunawet is de Staatssecretaris van Economische Zaken tevens bevoegd om te besluiten op het verzoek om een verklaring van geen bedenkingen.

Procedure

Inhoud aanvraag

Het project bestaat uit de sloop van een twee-onder-één-kapwoning aan De Kempenaersweg 2 en 4. Op hetzelfde perceel als de twee bestaande woningen zullen nieuwe twee-onder-één-kapwoningen worden gebouwd. De woningen komen meer naar voren te staan dan nu het geval is en aan de achterzijde zal de aanbouw tot aan de erfgrans reiken.

Verzoek ontwerpverklaring van geen bedenkingen

Op 28 november 2013 is van de Gemeente Lemsterland een verzoek met kenmerk 1085681 ontvangen om een ontwerpverklaring af te geven.

Besluit

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Reikwijdte verklaring

Een vergunning op grond van de Wabo wordt ingevolge artikel 2.20a van de Wabo niet verleend als de Staatssecretaris van Economische Zaken heeft verklaard dat hij daartegen bedenkingen heeft. De verklaring heeft betrekking op handelingen waar een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet vereist is.

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Verklaring

Gelet op de Flora- en faunawet en de Algemene wet bestuursrecht verklaart de Staatssecretaris van Economische Zaken:

Geen bedenkingen te hebben tegen het verlenen van een Omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 of 2.2 van de Wabo door het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Lemsterland aan de gemeente Lemsterland.

De Omgevingsvergunning dient ten minste onder de hieronder genoemde beperkingen te worden verleend. Aan de Omgevingsvergunning dienen ten minste de hieronder genoemde voorschriften te worden verbonden ter bescherming van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de huismus (*Passer domesticus*), alsmede ter bescherming van de directe leefomgeving van deze soorten.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in Bijlage 1 toegelicht.

Voorschriften en beperkingen

Algemeen

- a. De Verklaring van geen bedenkingen wordt verleend tot uiterlijk vijf jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning.
- b. De Verklaring van geen bedenkingen maakt deel uit van de Omgevingsvergunning. Daar waar voorschriften uit de Verklaring van geen bedenkingen de inhoud van de Omgevingsvergunning tegenspreken, prevaleert het voorschrift.

Beperkingen

- c. De Verklaring van geen bedenkingen heeft uitsluitend betrekking op de hierna genoemde soorten en de hierna genoemde verboden handelingen:
 - o Artikel 11 voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, holen of andere voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus.

- d. De Verklaring van geen bedenkingen heeft uitsluitend betrekking op de realisatie van het project 1085681 (WABO-Ref.nr.), betreft nieuwbouw woningen Echtenerbrug, gelegen in de gemeente Lemsterland ten zuidwesten van de kruising van de Duimstraat en De Kempenaersweg in het dorp Echtenerburg, één en ander zoals is weergegeven op de topografische kaart van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Advies Natuurwaarden De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenbrug" van 25 oktober 2013.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Voorschriften

- e. Er dienen acht platte vleermuiskasten in de omgeving te worden opgehangen als tijdelijke alternatieve verblijfplaats (type zoals beschreven op pagina 17 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Activiteitenplan De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug" van 1 november 2013). Daarnaast dienen minimaal vier Systeem-nestkasten voor de huismus in de omgeving te worden opgehangen.
- f. De vleermuis- en huismusnestkasten dienen in de directe omgeving aan gevels te worden opgehangen. Voor de vleermuiskasten dient een wenselijke afstand van 100 m te worden aangehouden (maximaal 200 m) en voor nestkasten voor de huismus dient een wenselijke afstand van 200 m te worden aangehouden (maximaal 500 m). In de directe omgeving is een ruim aanbod aan potentieel geschikte gevels aanwezig. Met betrekking tot de vleermuiskasten dient vanwege de mogelijkheid van spreiding van bezonning een voldoende ruim aanbod aan verschillende microklimaten in de vleermuiskasten te worden bewerkstelligd. De locaties dienen, onder meer met betrekking tot de bezonning en het inregenen met een ter zake kundige nader te worden bepaald en afgestemd.
- g. De vleermuis- en huismusnestkasten dienen spoedig te worden opgehangen, maar in ieder geval vóór februari 2014. Er is hiermee een geruime gewenningsperiode voor het volgende paarseizoen. De laatvlieger en de ruige dwergvleermuis verblijven niet de gehele zomerperiode in de woningen. Dit geeft aan dat er alternatieve zomerverblijfplaatsen in de omgeving aanwezig zijn. Ook de huismus heeft hierdoor voldoende tijd om de (minimaal drie maanden voor het aantasten van de huidige verblijfplaatsen) om de alternatieve verblijfplaatsen te verkennen.
- h. De kasten dienen tot minimaal één jaar na de oplevering van het bouwproject te blijven hangen. Bij schade aan de kasten dient deze, in overleg met een deskundige op het gebied van vleermuizen, te worden hersteld dan wel vervangen.
- i. In beide nieuwe kopgevels dienen op een hoogte van minimaal 4 m verspreid twee vleermuizeninbouwkasten van houtbeton te worden ingemetseld. In eerste instantie zijn deze voorzieningen ten behoeve van de ruige dwergvleermuis (situatie komt voor een groot deel overeen met de oorspronkelijke verblijfplaats).

- j. Bij beide nieuwe bakstenen schoorstenen dient zowel bij de aansluiting met het pannendak aan de oost- als westzijde, ter plaatse van de kopgevelzijde onder het daklood (aansluiting schoorsteen met dakpannen) een inkruip-/invliegopening voor vleermuizen worden gerealiseerd. Deze dient zo gepositioneerd te worden dat de opening toegang geeft tot de ruimte tussen het dakbeschot en het pannendak. Hiermee worden vier soortgelijke verblijfplaatsen gerealiseerd als in de bestaande situatie. De inkruip-/invliegopening wordt vormgegeven door het daklood rond een lat met de afmetingen van 5 cm (breedte) bij 2,5 cm (hoogte) aan te kloppen, waarna de lat weer wordt weggetrokken. In eerste instantie zijn deze voorzieningen ten behoeve van de laatvlieger (komt voor een groot deel overeen met de oorspronkelijke verblijfplaats), maar deze voorziening is in potentie ook geschikt voor de ruige dwergvleermuis.
- k. Ten behoeve van de huismus dient onder de onderste rij dakpannen, aan de oostzijde (zijde De Kempenaersweg) van de woningen een vogelvide te worden aangebracht. Deze zijde is vanwege de zonbeschijning de meest optimale zijde. Bij voorkeur wordt een vogelvide langs de gehele lengte aangebracht. Aangezien er minimaal vier nestplaatsen moeten worden gerealiseerd en er twee invliegopeningen per meter vogelvide aanwezig zijn, dient de minimale lengte aan vogelvide 2 meter te zijn.
- l. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus.
- m. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde mitigerende maatregelen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Zorgplicht

- n. U dient te werken buiten de periode dat het verblijf wordt gebruikt als paar- of winterverblijf. Als een locatie jaarrond wordt gebruikt is de periode half april tot half augustus de minst kwetsbare periode om te werken. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige¹ op het gebied van de vleermuizen.

¹ Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap,

- o. U dient buiten de meest kwetsbare periode van de soorten te werken. Dit is in dit geval de kraamtijd van de laatvlieger (globaal van half mei tot en met augustus), de overwintering van de ruige dwergvleermuis (globaal van november tot april) en het broedseizoen van de huismus. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de kwetsbare perioden van de soorten langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor de uitvoering van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de soorten. Een deskundige zal bepalen wanneer en hoe de maatregelen daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden.
- p. De woningen dienen voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt voor vleermuizen en de huismus. Het ongeschikt maken dient met avondtemperaturen van meer dan 10°C te worden uitgevoerd.
- q. Minimaal drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden dienen de eerste rijen verticale dakpannen langs de kopgevels handmatig te worden verwijderd. Van iedere rij dient echter de bovenste dakpan (tegen de bakstenen schoorsteen) te blijven zitten. Tevens dient het daklood rond de schoorstenen omhoog te worden gebogen. Met betrekking tot de verblijfplaats in de bakstenen schoorsteen dient voorzichtig op twee tegenover elkaar liggende plaatsen de spouw voor een klein deel te worden geopend. Met deze maatregelen wordt het klimaat onder de pannen en in de spouw verstoord (tocht) en komt er tevens daglicht in de tussenruimtes. Aanwezige vleermuizen zullen waarschijnlijk de volgende avond uitvliegen en niet terugkeren.
- r. Wanneer tijdens de werkzaamheden toch laatvliegers, ruige dwergvleermuizen of huismussen worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden direct stilgelegd worden en dient een deskundige op het gebied van vleermuizen, respectievelijk van vogels te worden ingeschakeld.

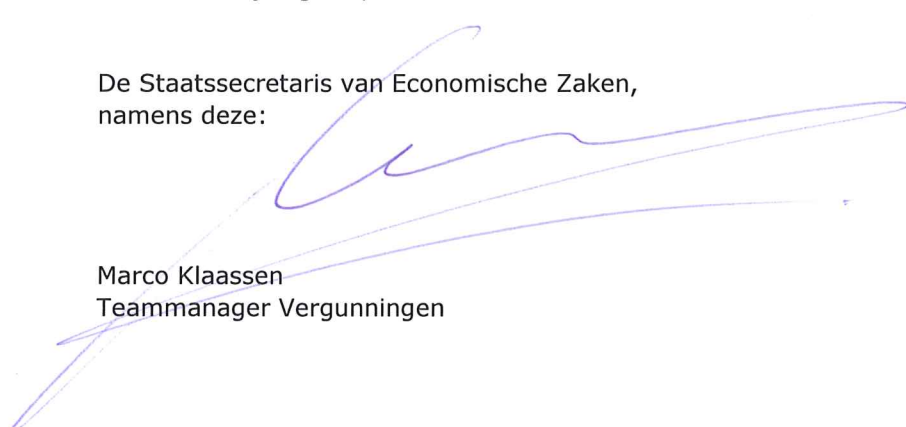
**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen
Teammanager Vergunningen

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

29 januari 2014

Onze referentie

WABO/2013/068

Bijlage 1: overwegingen Flora- en faunawet

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Beschermde soorten

Datum
29 januari 2014

De aanvraag heeft betrekking op de volgende soorten:

Onze referentie
WABO/2013/068

De laatvlieger en de ruige dwergvleermuis zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en zijn tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Voor vogels is alleen ontheffing nodig indien het nest valt onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. In Bijlage 3 wordt dit nader toegelicht.

Verbodsbepalingen

De aanvraag heeft betrekking op ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus.

Overtreding van verbodsbepalingen

Aantasten voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen

Artikel 11 van de Flora- en faunawet verbiedt de aantasting van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten. De verbodsbepalingen worden enkel overtreden als de door dit artikel beschermde voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De functionaliteit van deze beschermde voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen gaat dan door het uitvoeren van de werkzaamheden achteruit of wordt (volledig) aangetast. De voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen kunnen hierdoor niet meer dezelfde functie aan de beschermde diersoorten bieden als voorheen.

Laatvlieger en ruige dwergvleermuis

De laatvlieger en de ruige dwergvleermuis zijn in het plangebied aangetroffen. Het plangebied heeft een functie van zomer- of paarverblijfplaats voor de laatvlieger en paarverblijfplaats voor de ruige dwergvleermuis. De verblijfplaats van de laatvlieger bevindt zich aan de zuidgevel onder het (dak)lood, dat de aansluiting vormt tussen de gemetselde schoorsteen en het pannendak. De verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis is gelegen aan de zuidelijk gemetselde schoorsteen, waarna de vleermuis aan de westzijde door een open stootvoeg naar binnen kan kruipen. Aangezien de binnenzijde van de bakstenen schoorsteen vorstvrij lijkt te blijven, is het niet uit te sluiten dat deze door één of enkele exemplaren van de ruige dwergvleermuis wordt gebruikt als winterverblijfplaats. Op bijna alle onderzoeksdata zijn enkele exemplaren van deze soorten door het plangebied gevlogen. Er is geen sprake van essentiële vliegroutes of foerageergebieden. Door de werkzaamheden kunnen voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis worden beschadigd, vernield en verstoord.

Door de sloop wordt namelijk een zomer- of paarverblijf van de laatvlieger en een paar- en mogelijk winterverblijf van de ruige dwergvleermuis aangetast.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op de pagina's 17 tot en met 21 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Activiteitenplan De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug" van 1 november 2013. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende.

U stelt voor om uiterlijk vóór februari 2014 aan gevels van woningen binnen een straal van 100 meter (maximaal 200 meter) acht platte vleermuiskasten op te hangen. Hierbij dient echter wel de opmerking te worden gemaakt dat de laatvlieger in Europa nog zelden in vleermuiskasten wordt aangetroffen. De weinig beschikbare waarnemingen betreffen meestal individuele dieren. In het voorliggende project betreft het ook een waarneming van een enkel exemplaar dat waarschijnlijk meerdere verblijfplaatsen in de omgeving gebruikt. Deze alternatieve verblijfplaatsen blijven beschikbaar en de kasten zijn hier een aanvulling op. De kasten worden dusdanig opgehangen dat er voldoende aanbod is in verschillende microklimaten en blijven tot minimaal één jaar na de oplevering van het bouwproject hangen.

Kasten zijn geen bewezen effectieve maatregel om als alternatief voor winterverblijven te kunnen fungeren. Echter, in de directe omgeving zijn vergelijkbare woningen aanwezig die mogelijk als alternatieve winterverblijfplaats kunnen fungeren voor één of enkele individuen van de ruige dwergvleermuis. Bovendien zal de nieuwbouw reeds in de winter van 2014/2015 gerealiseerd zijn waarin permanente voorzieningen voor de vleermuizen worden getroffen. Deze voorzieningen bestaan uit het plaatsen van vier vleermuizeninbouwkasten van houtbeton, verdeeld over twee kasten per kopgevel op een minimale hoogte van vier meter. In eerste instantie zijn deze voorzieningen ten behoeve van de ruige dwergvleermuis (situatie komt voor een groot deel overeen met de oorspronkelijke verblijfplaats). Ook kan de nieuwbouw op lange termijn weer fungeren als winterverblijfplaats voor één of enkele individuen van de ruige dwergvleermuis.

Voor de laatvlieger is het ophangen van kasten geen bewezen effectieve mitigerende maatregel. Daarom worden aan zowel de oost- als westzijde van de twee schoorstenen onder het daklood openingen gecreëerd, die toegang verschaffen tot de ruimte tussen het dakbeschot en het pannendak, waardoor een potentiële verblijfplaats voor de laatvlieger wordt gecreëerd.

Vooraf zorgt u daarom voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis. De functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.

Echter, ondanks deze maatregelen wordt door de sloop van de woningen voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis verstoord.

Immers, de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis worden gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door de werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis derhalve overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist. Overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het aantasten van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen, is in dit geval dan ook aan de orde.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Huismus

Nesten van de huismus vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van het begrip nesten in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Er zijn vier nestplaatsen van de huismus aangetroffen onder het pannendak, waarvan er in 2013 nog twee in gebruik waren. De twee andere nesten waren sterk verouderd. Binnen het plangebied is weinig dekking aanwezig in de vorm van heesters en hagen en de aanwezigheid van belangrijke rustplaatsen kan daarom ook worden uitgesloten. Het plangebied heeft een functie als nesten of vaste rust- of verblijfplaats voor de huismus. Door de werkzaamheden kunnen nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus worden beschadigd, vernield en verstoord.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op de pagina's 17 tot en met 21 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Activiteitenplan De Kempenaersweg 2 en 4 te Echtenerbrug" van 1 november 2013. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende.

U stelt voor om vóór februari 2014 aan gevels van woningen binnen een straal van 200 meter (maximaal 500 meter) tijdelijk minimaal vier systeem-nestkasten voor de huismus op te hangen. De kasten blijven tot minimaal één jaar na de oplevering van het bouwproject hangen. Indien de kasten vóór februari 2014 worden opgehangen en het ongeschikt maken en slopen van de woningen eind juli start, wordt voldaan aan de minimale gewenningsperiode van drie maanden. Om ook op de lange termijn te zorgen voor voldoende aanbod van verblijfplaatsen worden in de nieuw te bouwen woningen permanente voorzieningen getroffen in de vorm van een vogelvide. Aangezien er minimaal vier nieuwe nestopeningen moeten worden gerealiseerd en er twee invliegopeningen per meter vogelvide aanwezig zijn, is de minimale lengte aan vogelvide 2 meter. Mogelijk wordt er langs de gehele lengte een vogelvide aangebracht.

Vooraf zorgt u daarom voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de huismus. De functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen blijft gewaarborgd.

Echter, ondanks deze maatregelen wordt door de sloop van de woningen nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus verstoord. Immers, de huismus wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door de werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de huismus derhalve overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist. Overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het aantasten van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen, is in dit geval dan ook aan de orde.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Is ontheffing mogelijk?

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet kan voor het project ontheffing van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet slechts verleend worden wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt voor soorten genoemd op bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn of bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen.

Belang

De belangen waarnaar verwezen wordt in artikel 75, zesde lid, onderdeel c, van de wet zijn genoemd in artikel 2, lid 3 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang: 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Habitatrichtlijn. Het door u aangevraagde belang 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' is niet genoemd in de Habitatrichtlijn. Het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder j, van het Vrijstellingsbesluit kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring die afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding.

Voor vogels kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. Het door u aangedragen belang 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' is niet genoemd in de Vogelrichtlijn. Het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder j, van het Vrijstellingsbesluit kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring met wezenlijke invloed.

De werkzaamheden die nodig zijn voor de realisatie van het project worden uitgevoerd in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Ten behoeve van dit belang kan ontheffing worden verleend, mits geen benutting of economisch gewin plaatsvindt en zorgvuldig wordt gehandeld. Van benutting of economisch gewin van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus is geen sprake. Ik verwacht dat er door het realiseren van het project geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populatie van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Andere bevredigende oplossing

Het project kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Het betreft de sloop van een gebouw en nieuwbouw op hetzelfde perceel. Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Gunstige staat van instandhouding

Zoals hiervoor is geconstateerd komt de functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus door de voorgenomen werkzaamheden niet in het geding, maar is wel sprake van verstoring. Daar de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus wel in de omgeving aanwezig blijven gaat er geen wezenlijke invloed uit van deze verstoring/ komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u bovengenoemde maatregelen voor. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping zijn in de Verklaring van geen bedenkingen echter aanvullende voorschriften opgenomen.

Er zullen voldoende (tijdelijke) kasten worden opgehangen en ook voor de lange termijn worden er voldoende permanente maatregelen getroffen. De laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus blijven in de omgeving aanwezig. De gunstige staat van instandhouding van de laatvlieger, ruige dwergvleermuis en de huismus komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de verklaring opgenomen voorschriften.

Conclusie

Ik verklaar geen bedenkingen te hebben tegen het afgeven van een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, mits hieraan de in deze verklaring genoemde voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Bijlage 2: mededelingen

Bescherming Natura 2000-gebieden

De bescherming van Natura 2000-gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Om de gevolgen voor een Natura 2000-gebied te beoordelen moet onder meer een passende beoordeling worden uitgevoerd.

Deze beoordeling op grond van de Flora- en faunawet treedt niet in de plaats van een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet. Ook geeft de uitkomst van een beoordeling op grond van de Flora- en faunawet geen indicatie voor de uitkomst van een passende beoordeling.

Soortenbescherming

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling, ontheffing of vergunning. Op grond hiervan dient de initiatiefnemer zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Aanwezigheid vogels

De initiatiefnemer dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs de initiatiefnemer erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Bijlage 3: Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Begrip	Toelichting
Bijlage 1, behorende bij het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten	Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd bij Stb.2012, 615
Nest	Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 11 van de Flora- en faunawet moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen.
Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats	Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten, holen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.
Deskundige	Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige: - o op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of - o op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of

	○ als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of ○ zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of ○ zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of - bescherming.
--	---

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
29 januari 2014

Onze referentie
WABO/2013/068

Raadsbesluit

Vergadering : 23 april 2014
Onderwerp : Verklaring van geen bedenkingen
Agendapunt : nummer
Nummer: : 2014/

De raad van De Friese Meren

besluit:

1. Ontwerp-verklaring van geen bedenkingen afgeven voor het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan Echtenerbrug/Delfstrahuizen;
2. Indien geen zienswijzen worden ingediend gedurende de termijn van ter inzage legging, de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen beschouwen als definitieve verklaring van geen bedenkingen;
3. Op grond van het bepaalde in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid te delegeren tot het besluit om geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van De Friese Meren in zijn openbare vergadering van 23 april 2014

de griffier,

de voorzitter,

H.A. van Dijk-Beekman

A. Aalberts

n.d.

(adj. griffier)